

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Tid:	Torsdagen den 28 september kl 18.00
Plats:	Folkets Hus i Säter
Förslag justeringspersoner:	Marie Javanainen och August Louthander
Kl. 16.45	Valberedning
Kl. 17.00	Gruppmöten

Innehållsförteckning

Kf § 1	Månadens blomma	5
Kf § 2	Nytt medborgarförslag om cykelvägar från Gustafs till Stora Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo.....	6
Kf § 3	Nytt medborgarförslag om att bygga lägenheter i Solvarbo	7
Kf § 4	Nytt medborgarförslag om korsningen Gränsgatan/Vasagatan/Salutorget	8
Kf § 5	Nytt medborgarförslag om att åtgärda lekplatsen vid Magasinvägen i Enbacka.....	9
Kf § 6	Nytt medborgarförslag om tillgång till toaletter i centralorten	10
Kf § 7	Svar på medborgarförslag om att tillåta förbeställning och köp av mat från Skedvigården	11
Kf § 8	Svar på motion om högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum	13
Kf § 9	Nya motioner och medborgarförslag	14
Kf § 10	Information från Hjälpmedelnsnämnden.....	15
Kf § 11	Information från den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel	16

Kf § 12	Information från revisionen	17
Kf § 13	Granskning av bokslut och årsredovisning 2022 Säter kommun ...	18
Kf § 14	Granskning av valnämnden.....	19
Kf § 15	Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan 21	
Kf § 16	Revisionsrapporter.....	23
Kf § 17	Rapport avseende ej verkställda beslut kvartal 1 2023	24
Kf § 18	Interpellationer/frågor	25
Kf § 19	Valärenden	26
Kf § 20	Rapporter.....	27
Kf § 21	Delgivningar	28

Säter 2023-09-19

Abbe Ronsten
Ordförande

Margareta Jakobsson
sekreterare

Kallelsen delges ersättarna för kännedom

Kf § 1 Månadens blomma

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 2 Nytt medborgarförslag om cykelvägar från Gustafs till Stora Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo

KS2023/0321

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om cykelvägar från Gustafs till Stora Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Johanna Barck, Gustafs m fl.

Medborgarens förslag

” Jag önskar cykelvägar från Gustafs till Stora Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo. Det är många som cyklar på farliga vägar redan idag och vi är ännu fler som vill kunna cykla.

Det är en åtgärd dels för att minska miljöpåverkan genom färre bilfärder samt att det ökar tillgängligheten inom kommunen genom möjlighet att tasig via cykel och förbättrar folkhälsan. Dessutom så ökas attraktiviteten för personer att vilja flytta till Gustafs och andra små byar längs vägarna ommöjlighet finns att cykla till dem.

Det har dessutom skett allvarliga olyckor längs vägarna som kan undvikas.”

Lämna medborgarförslag (Inskickat)

Verktyg

Ärendenummer: 8020

Inskickat: 2023-06-24 14:25 av Ivars Johanna Ida Karolin Barck

Handläggare: Margareta Jakobsson (marga), Ann-Cathrine Alriksson (ankal)

Visa ärende Ärendehistorik Meddelanden (0) Interna noteringar (0) [Externt ärendenr.](#)

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra? *

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Jag önskar cykelvägar från Gustafs till Stora Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo. Det är många som cyklar på farliga vägar redan idag och vi är ännu fler som vill kunna cykla.

Motivera ditt förslag *

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Det är en åtgärd dels för att minska miljöpåverkan genom färre bilfärder samt att det ökar tillgängligheten inom kommunen genom möjlighet att ta sig via cykel och förbättrar folkhälsan. Dessutom så ökas attraktiviteten för personer att vilja flytta till Gustafs och andra små byar längs vägarna om möjlighet finns att cykla till dem.

Det har dessutom skett allvarliga olyckor längs vägarna som kan undvikas.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget? *

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Ivars Johanna Ida Karolin Barck

Telefon

0709881636

E-postadress

Johanna.barck@lidl.se (mailto:Johanna.barck@lidl.se)

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget? *

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren *

Namn

Klara Berryman

e-postadress

-

Telefonnummer

+46 70-325 04 42

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget? *

Ja

Lämna kontaktuppgift till den tredje medborgarförslagslämnaren *

Namn

Angelica Andersson

e-postadress

-

Telefonnummer

+46 73-534 97 83

Är det någon person som lämnar in medborgarförslaget? *

Ja

Lämna kontaktuppgift till den fjärde medborgarförslagslämnaren

Namn

Paulina Smith

e-postadress

-

Telefonnummer

+46 76-185 22 55

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den femte medborgarförslagslämnaren *

Namn

Ali Ahmed

e-postadress

-

Telefonnummer

+46 73-652 04 98

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida. *

Ja

Kontakta Sätters kommun**Telefon**

0225-55 000

Besöksadress

Åsgränd 2

PostadressBox 300
783 27 Säter**E-postadress**kommun@sater.se
(mailto:kommun@sater.se)**Facebook**Följ kommunen på Facebook
(https://facebook.com/saterskommun/)

Kf § 3 Nytt medborgarförslag om att bygga lägenheter i Solvarbo

KS2023/0322

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag att bygga lägenheter i Gustafs lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Ulla Hellqvist, Gustafs.

Medborgarens förslag

”Jag skulle vilja att det byggs lägenheter i Solvarbo. Det är många äldre som sitter med stora hus och många unga familjer som vill köpa hus. Björkparken nedanför hockeyplanen skulle vara ett jättebra ställe. Det finns för lite bostäder i kommunen.”

Lämna medborgarförslag (Inskickat)

Verktyg

Ärendenummer: 8027

Inskickat: 2023-06-26 15:20 av Ulla Ingegerd Hellqvist

Handläggare: Margareta Jakobsson (marga), Ann-Cathrine Alriksson (ankal)

Visa ärende Ärendehistorik Meddelanden (0) Interna noteringar (0) Externt ärendenr.

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra? *

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Jag skulle vilja att det byggs lägenheter i Solvarbo. Det är många äldre som sitter med stora hus och många unga familjer som vill köpa hus.

Björkparken nedanför hockeyplanen skulle vara ett jättebra ställe.

Mvh Ulla Hellqvist

Motivera ditt förslag*

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Det finns för lite bostäder i kommunen.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget? *

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Ulla Ingegerd Hellqvist

Telefon

0721894290

E-postadress

ullahellkvist@gmail.com (mailto:ullahellkvist@gmail.com)

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget? *

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida. *

Ja

Kontakta Sätters kommun**Telefon**

0225-55 000

Besöksadress

Åsgränd 2

PostadressBox 300
783 27 Säter**E-postadress**kommun@sater.se
(mailto:kommun@sater.se)**Facebook**Följ kommunen på Facebook
(<https://facebook.com/saterskommun/>)

Copyright © Sätters kommun Organisationsnummer: 212000-2247

Kf § 4 Nytt medborgarförslag om korsningen Gränsgatan/Vasagatan/Salutorget

KS2023/0338

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att styra upp korsningen Gränsgatan/Vasagatan/Salutorget lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Torbjörn Eriksson.

Medborgarens förslag

”Styra upp korsningen Gränsgatan/Vasagatan/Salutorget. Övergångsställe samt stopp-plikt. Stopp/parkeringsförbud 10 m från korsning. Många rör sig mellan gatorna och parkering då butik (Coop) samt systembolaget ligger på andra sidan mot parkering Salutorget.”

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #8151 | Inskickat av: Torbjörn Arne Eriksson | 2023-07-20 04:50

✓ 1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Styra upp korsningen Grängsgatan/Vasagatan/Salutorget.

Övergångsställen samt stopp-plikt.

Stopp/parkeringsförbud 10m. från korsning.

Många rör sig mellan gatorna och parkering då butik (Coop) samt systembolag ligger på andra sidan mot parkering Salutorget.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Skydda gående samt oskyddade trafikanter.

 E3222208-F000-4921-AF55-B6AAA602870F.jpeg (4,02 MB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Torbjörn Arne Eriksson

Telefon

0707679540

E-postadress

eriksson_tobbe@hotmail.com

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

Kf § 5 Nytt medborgarförslag om att åtgärda lekplatsen vid Magasinvägen i Enbacka

Ks2023/0353

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att åtgärda lekplatsen vid Magasinvägen i Enbacka lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Margareta Kock.

Medborgarens förslag

” Åtgärda lekplatsen på Magasinsvägen i Enbacka .den ser för bedrövlig ut ,ingen sand i sandlådan ,massor med ogräs ,och gamla leksaker,. Den är väl använd då de flyttat in många barnfamiljer i området”

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #8788 | Inskickat av: MARGARETA KOCK | 2023-08-27 15:11

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Åtgärda lekplatsen på magasinsvägen i enbacka .den ser för bedrövlig ut ,ingen sand i sandlådan ,massor med ogräs ,och gamla leksaker,. Den är väl använd då de flyttat in många barnfamiljer i området

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

För att de är en kommunal lekplats,

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

MARGARETA KOCK

Telefon

+46703218990

E-postadress

maggi_38@hotmail.com

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

Kf § 6 Nytt medborgarförslag om tillgång till toaletter i centralorten

KS2023/0355

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Bakgrund och ärendebeskrivning

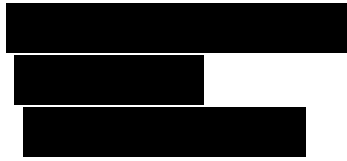
Ett medborgarförslag om att tillgång till toaletter i centralorten lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Sig Eklöf.

Medborgarens förslag

” Kommunen ska omedelbart starta planering för att snarast ge allmänheten tillgång till allmänt, alltid tillgängligt hygienutrymme, vilket är Boverkets beteckning för allmän toalett.

20230829 Toaletter

Stig Eklöf

20230829

Medborgarförslag,
Allmän toalett
i Säters centralort.

Till

Säters kommun

Medborgarförslag:

I centrum av Säters centralort finns ingen alltid tillgänglig toalettanläggning. Det är en brist, som redan visat sig i den nya förbindelsen mellan stationsområdet och Salutorget i form av spår från "nödurinering". På grund av att bilresande inte längre är möjligt har alternativ studerats. Det har gett anledning till följande ide till insändare, som i första hand blir bakgrund till detta medborgarförslag.

"Efter snart tjugo år som Sätersbo medför ålder att bilresandet måste ersättas med bland annat buss och tåg. Det gör att intresse riktas mot alternativ och hur de är anpassade till resandets behov. Jag tog del i diskussioner om hur olika problem för resenärer skulle kunna lösas vid omläggningen av stationsområdet samt dess följder för Säters centrala del omkring Salutorget. Vi ser nu hur stationsområdet blev samt början på förbindelsen mellan det och Salutorget. Sammantaget ser det ut att bli ett Resecentrum, så bra som förutsättningarna medger. Att säkert och någorlunda enkelt flytta mellan bussar och tåg verkar bli möjligt.

Dock: Alla resenärer, möjligen främst äldre, kan behöva en toalett, tillgänglig även för rörelsehindrade. Att finna en sådan, även om det är bråttom, bör väl inte vara något problem i centrala Säters och inom nya stationsområdet? Jo då, det är det! Där finns stationshuset, som har privat ägare, men där Trafikverket enligt avtal (?) disponerar väntsal. Om där finns en toalett bakom en låst och anonym dörr är oklart. Med egen kunskap och med hjälp av Gert Kyed, som frågat sina kommunkontakter, har inventering skett av vilka allmänna, alltid tillgängliga toaletter, det finns i Säters centralort. Resultatet blev två: Vid Ljusterstranden och vid Gruvplan. Ingen av dem är till någon glädje för resande eller andra i centrumområdet. Toaletter med begränsad tillgänglighet finns dels vid Salutorgsserveringen, den är låst, men om serveringen är öppen kan nyckel hämtas där, dels inne i biblioteket när det är öppet. Det är tveksamt att ens alla boende i centralorten Säters känner till dessa möjligheter, ännu mindre

besökare, eftersom det ingenstans finns uppgift om dem. Det är okänt vilka diskussioner, som förts under omlägningsprojekteringen omkring behovet av toaletter. Under förberedande träffar nämndes det inte, såvitt jag minns. Orsaken var kanske omedvetenhet och koncentration på större problem.

Sammanfattning:

Det bör vara rimligt att centrum i centralorten har en alltid öppen och för alla tillgänglig och fungerande allmän toalett, vilket bör vara en uppgift för kommunen. För resecentrum är det ett krav, rimligen mot Trafikverket, som bör se till att det uppfylls. Om antagandet inte stämmer lär kommunen bli den som uppfyller det. Googelsökning tyder dock på att vare sig kommunen eller trafikverket har något formellt toalettansvar? Säkert är dock att behovet finns och måste lösas.

Det kan antas att ny anläggning kommer att krävas. Det finns flera anledningar till att det kollektiva resandet ökar och med det ökade krav på god resemiljö, vilket motiverar att toalettfrågan för Sätters centrum och resecentrum Säter prioriteras”.

Förslag:

Kommunen ska omedelbart starta planering för att snarast ge allmänheten tillgång till allmänt, alltid tillgängligt hygienutrymme, vilket är Boverkets beteckning för allmän toalett.

Säter som ovan

Stig Eklöf

Kf § 7 Svar på medborgarförslag om att tillåta förbeställning och köp av mat från Skedvigården

KS2023/0077

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta avslå medborgarförslaget.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att bibehålla och utveckla en träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen lämnades s in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-02-23 av Ulf Thorsell, Per-Åke Roslund och Bo Söderlund.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-03-21 remittera medborgarförslaget till socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Förslaget

”Vi vill att kommunen medverkar till att bibehålla och utveckla denna träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen via den leverans som dagligen går till Skedvigården.

Vi uppfattar att det är lagligt för kommunen att sälja mat till äldre utanför särskilt boende. Många kommuner gör just detta. Det finns flera kommuner i vårt närområde som i olika former säljer mat till äldre i eget boende.

Även Socialtjänstlagen från 2006 ”om kommunal befogenhet att tillhandahålla servicetjänster åt äldre” möjliggör just detta.

Idag är inte alla lägenheter för eget boende på Skedvigården uthyrda. Hemtjänstens arbete blir också mer koncentrerat om en attraktiv träffpunkt gör att fler hemtjänsttagare väljer att bo på Skedvigården.”

Yttranden

Socialnämndens yttrande:

Socialnämnden beslutade 2023-6-15 § 73, föreslå att medborgarförslaget avslås.

Ks § 189 forts

”I dag finns ingen organisation som kan hantera beställning av måltider och servering. Medborgarförslaget innebär att flera arbetsuppgifter som kräver personalresurser tillkommer tex beställa måltider till de som önskar äta, hantera servering, dukning, disk och rengöring av bord och lokaler. Att genomföra detta innebär utökade kostnader för kommunen och i dagsläget finns inga ekonomiska resurser budgeterade

Förslaget skulle även innebära att servicenivån blir olika inom kommundelarna och kommuner skall enligt likställighetsprincipen behandla sina medlemmar lika (enl. 2 kap 3§ KL)”

Samhällsbyggnadsnämndens yttrande:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-06-21 § 94 föreslå att avslå medborgarförslaget.

I dag finns ingen organisation som kan hantera beställning av måltider och servering. Medborgarförslaget innebär att flera arbetsuppgifter tillkommer som kräver personalresurser tex beställning av måltider till de som önskar äta, hantera servering, dukning, disk och rengöring av bord och lokaler. Förslaget innebär utökade kostnader för kommunen och i dagsläget finns inga ekonomiska resurser budgeterade. Förslaget innebär även att servicenivån skulle bli olika inom kommundelarna. Kommuner skall enligt likställighetsprincipen behandla sina medlemmar lika (enl 2 kap 3§ KL)

Med hänsyn till de utökade kostnader som förslaget innebär föreslår

Samhällsbyggnadsnämnden kommunstyrelsen avslå förslaget.

Samhällsbyggnadsnämnden delar förslagsställarens intention med medborgarförslaget, att skapa en träffpunkt för att motverka ensamhet är en prioritet för Sätters kommun.

Medborgarförslag om att tillåta förbeställning och köp av mat från Skedvigården

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar att avslå medborgarförslaget.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att bibehålla och utveckla en träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen lämnades s in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-02-23 av Ulf Thorsell, Per-Åke Roslund och Bo Söderlund.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-03-21 remittera medborgarförslaget till socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Förslaget

”Vi vill att kommunen medverkar till att bibehålla och utveckla denna träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen via den leverans som dagligen går till Skedvigården.

Vi uppfattar att det är lagligt för kommunen att sälja mat till äldre utanför särskilt boende. Många kommuner gör just detta. Det finns flera kommuner i vårt närområde som i olika former säljer mat till äldre i eget boende.

Även Socialtjänstlagen från 2006 ”om kommunal befogenhet att tillhandahålla servicetjänster åt äldre” möjliggör just detta.

Idag är inte alla lägenheter för eget boende på Skedvigården uthyrda. Hemtjänstens arbete blir också mer koncentrerat om en attraktiv träffpunkt gör att fler hemtjänsttagare väljer att bo på Skedvigården.”

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Yttranden

Socialnämndens yttrande:

Socialnämnden beslutade 2023-6-15 § 73, föreslå att medborgarförslaget avslås.

”I dag finns ingen organisation som kan hantera beställning av måltider och servering. Medborgarförslaget innebär att flera arbetsuppgifter som kräver personalresurser tillkommer tex beställa måltider till de som önskar äta, hantera servering, dukning, disk och rengöring av bord och lokaler. Att genomföra detta innebär utökade kostnader för kommunen och i dagsläget finns inga ekonomiska resurser budgeterade

Förslaget skulle även innebära att servicenivån blir olika inom kommundelarna och kommuner skall enligt likställighetsprincipen behandla sina medlemmar lika (enl. 2 kap 3§ KL)”

Samhällsbyggnadsnämndens yttrande:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-06-21 § 94 föreslå att avslå medborgarförslaget.

I dag finns ingen organisation som kan hantera beställning av måltider och servering. Medborgarförslaget innebär att flera arbetsuppgifter tillkommer som kräver personalresurser tex beställning av måltider till de som önskar äta, hantera servering, dukning, disk och rengöring av bord och lokaler. Förslaget innebär utökade kostnader för kommunen och i dagsläget finns inga ekonomiska resurser budgeterade. Förslaget innebär även att servicenivån skulle bli olika inom kommundelarna. Kommuner skall enligt likställighetsprincipen behandla sina medlemmar lika (enl 2 kap 3§ KL)

Med hänsyn till de utökade kostnader som förslaget innebär föreslår

Samhällsbyggnadsnämnden kommunstyrelsen avslå förslaget.

Samhällsbyggnadsnämnden delar förslagsställarens intention med medborgarförslaget, att skapa en träffpunkt för att motverka ensamhet är en prioritet för Sätters kommun.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

Sbn § 94 Yttrande över: Medborgarförslag om att tillåta förbeställning av mat från kommunen

SBN2023/0154

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade Au § 85 2023-01-21:

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar remittera medborgarförslaget till socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarförslaget

”Vi vill att kommunen medverkar till att bibehålla och utveckla denna träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen via den leverans som dagligen går till Skedvigården”.

Bakgrund

När maten till de boende på det särskilda boendet Skedvigården tillagades i kostenhetens kök på Skedvigården gavs det möjlighet för de boende i seniorlägenheterna att beställa och köpa måltider.

2020 genomfördes en Kostutredning inom Sätters kommun som innebar att kostenhetens kök på Skedvigården lades ned. I samband med stängningen av köket togs möjligheten bort att beställa måltider till seniorboendet.

Yttrande

I dag finns ingen organisation som kan hantera beställning av måltider och servering. Medborgarförslaget innebär att flera arbetsuppgifter tillkommer som kräver personalresurser tex beställning av måltider till de som önskar äta, hantera servering, dukning, disk och rengöring av bord och lokaler. Förslaget innebär utökade kostnader för kommunen och i dagsläget finns inga ekonomiska resurser budgeterade. Förslaget innebär även att servicenivån skulle bli olika inom kommundelarna. Kommuner skall enligt likställighetsprincipen behandla sina medlemmar lika (enl 2 kap 3§ KL)

Sbn § 94 forts.

Med hänsyn till de utökade kostnader som förslaget innebär föreslår

Samhällsbyggnadsnämnden kommunstyrelsen avslå förslaget.

Samhällsbyggnadsnämnden delar förslagsställarens intention med medborgarförslaget, att skapa en träffpunkt för att motverka ensamhet är en prioritet för Sätters kommun.

Delges

Kommunstyrelsen

Sn § 73 Medborgarförslag om att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen – Seniorlägenheterna i St Skedvi

SN2023/0110

Beslut

Socialnämnden föreslår att beredande organ föreslår kommunfullmäktige att anse medborgarförslaget med tjänstemannautlåtet om besvarat och därmed beslutar avslå medborgarförslaget.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har från kommunstyrelsens arbetsutskott fått en begäran om att yttra sig över ett medborgarförslag om att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen till de som bor i Seniorlägenheterna i St Skedvi.

Medborgarens förslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott har sammanfattat medborgarförslaget enligt följande:

”Vi vill att kommunen medverkar till att bibehålla och utveckla denna träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen via den leverans som dagligen går till Skedvigården.

Vi uppfattar att det är lagligt för kommunen att sälja mat till äldre utanför särskilt boende. Många kommuner gör just detta. Det finns flera kommuner i vårt närområde som i olika former säljer mat till äldre i eget boende. Även Socialtjänstlagen från 2006 ”om kommunal befogenhet att tillhandahålla servicetjänster åt äldre” möjliggör just detta.

Idag är inte alla lägenheter för eget boende på Skedvigården uthyrda. Hemtjänstens arbete blir också mer koncentrerat om en attraktiv träffpunkt gör att fler hemtjänsttagare väljer att bo på Skedvigården.”

Yttrande

Utredande tjänstepersoner skriver i sitt yttrande:

”I dag finns ingen organisation som kan hantera beställning av måltider och servering. Medborgarförslaget innebär att flera arbetsuppgifter som kräver personalresurser tillkommer tex beställa måltider till de som önskar äta, hantera servering, dukning, disk och rengöring av bord och lokaler. Att genomföra detta innebär utökade kostnader för kommunen och i dagsläget finns inga ekonomiska resurser budgeterade.

Forts.

Forts.

Förslaget skulle även innebära att servicenivån blir olika inom kommundelarna och kommuner skall enligt likställighetsprincipen behandla sina medlemmar lika (enl. 2 kap 3§ KL)''

Bakgrund

Maten tillagades tidigare i kostenhetens kök på Skedvigården. Då gavs det möjlighet för de boende i seniorlägenheterna, som finns i anslutning till Skedvigården, att beställa och köpa måltider. 2020 genomfördes en Kostutredning inom Sätters kommun som innebar att kostenhetens kök på Skedvigården lades ned. I samband med stängningen av köket togs möjligheten bort att beställa måltider till seniorboendet.

Underlag till beslut

Tjänsteutlåtande
Medborgarförslag

Delges

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Kostenheten

Svar på Medborgarförslag KS2023/0077 om att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen

Förslag till beslut

Sociala sektorn föreslår KS att avslå begäran om att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att bibehålla och utveckla en träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen

Bakgrund

När maten till de boende på det särskilda boendet Skedvigården tillagades i kostenhetens kök på Skedvigården gavs det möjlighet för de boende i seniorlägenheterna att beställa och köpa måltider.

2020 genomfördes en Kostutredning inom Säter kommun som innebar att kostenhetens kök på Skedvigården lades ned. I samband med stängningen av köket togs möjligheten bort att beställa måltider till seniorboendet.

Konsekvensbeskrivning

I dag finns ingen organisation som kan hantera beställning av måltider och servering. Medborgarförslaget innebär att flera arbetsuppgifter som kräver personalresurser tillkommer tex beställa måltider till de som önskar äta, hantera servering, dukning, disk och rengöring av bord och lokaler. Att genomföra detta innebär utökade kostnader för kommunen och i dagsläget finns inga ekonomiska resurser budgeterade.

Förslaget skulle även innebära att servicenivån blir olika inom kommundelarna och kommuner skall enligt likställighetsprincipen behandla sina medlemmar lika (enl 2 kap 3§ KL)

Ann-Kristin Källström

Verksamhetschef Ordinärt boende

Camilla Thommes

Verksamhetschef Särskilt boende och Korttidsboende

Ingalill Frank

Sektor chef Sociala Sektor

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #5694 | Inskickat av: BO SÖDERLUND | 2023-02-07 14:23

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Vi vill att kommunen medverkar till att bibehålla och utveckla en träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen via den leverans som dagligen går till Skedvigården.

Se bifogad fil.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Se bifogad fil.

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

BO SÖDERLUND

Telefon

+46705878107

E-postadress

bo.g.soderlund@outlook.com

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren

Namn

Ulf Torsell

e-postadress

ulftorsell46@gmail.com

Telefonnummer

070-3766763

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den tredje medborgarförslagslämnaren

Namn

Per-Åke Roslund

e-postadress

proslund@telia.com

Telefonnummer

070-5677610

Är det någon person som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Medborgarförslag

Ökad trivsel för äldre i eget boende på Skedvigården

Bakgrund

Skedvigården är ett äldreboende med två delar. En del med särskilt boende och en del med seniorboende, en form av eget boende som riktar sig till personer över en viss ålder. I stort sett samtliga i eget boende har hemtjänst.

2020 slutade Sätters kommun att servera varm mat till de i eget boende.

Måltiderna inom äldreomsorgen har stor betydelse för äldre personers livskvalitet. Inte bara genom att ge energi och näring. Måltiden kan vara ett positivt avbrott i vardagen och bidra till glädje, gemenskap och meningsfullhet. Fr o m oktober 2021 har ett initiativ från SPF med stöd av en lokal stiftelse och frivilliga insatser gjort det möjligt för de i eget boende att återigen äta varm lunchmat serverad vid gemensamt bord. Det skapar matglädje och en trevlig stund på dagen, där man gemensamt kan sitta en stund och prata med varandra.

Maten hämtas varje dag från Haggårdsköket i Hedemora. Man förbeställer mat en vecka i taget. Vardagar finns det ofta två rätter att välja mellan, och till helgen också dessert. Ideella krafter ställer upp med egen bil och hämtar maten och kör den till Skedvigården där hemtjänsten hjälper till att servera. De allra flesta i eget boende beställer mat från Haggårdsköket och de som kan (10-15 personer) äter den tillsammans i matsalen.

Att upprätthålla dagens trevliga lunchmiljö är helt beroende av stöd från stiftelsen (milersättning) och frivilliga insatser. Det är sårbart och svårt att upprätthålla under en längre tid.

Samtidigt som vi kör mat från Hedemora till Skedvigården kör kommunen mat från Säter till Skedvigården. Vi kör 20 km enkel resa när det finns varm mat 20 m bort på andra sidan väggen.

Förslag

Vi vill att kommunen medverkar till att bibehålla och utveckla denna träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen via den leverans som dagligen går till Skedvigården.

Vi uppfattar att det är lagligt för kommunen att sälja mat till äldre utanför särskilt boende. Många kommuner gör just detta. Det finns flera kommuner i vårt närområde som i olika former säljer mat till äldre i eget boende.

Även Socialtjänstlagen från 2006 "om kommunal befogenhet att tillhandahålla servicetjänster åt äldre" möjliggör just detta.

Idag är inte alla lägenheter för eget boende på Skedvigården uthyrda. Hemtjänstens arbete blir också mer koncentrerat om en attraktiv träffpunkt gör att fler hemtjänsttagare väljer att bo på Skedvigården.

Förslagsställare

Ulf Thorsell,
Översätra 46
783 92 Stora Skedvi
0225-404 30

Per-Åke Roslund
Lövåsvägen 24
78393 Stora Skedvi
070-567 76 10

Bo Söderlund
Blåbärsstigen 9
78292 Stora Skedvi
070-5878107

(med stöd av SPF och PRO)

Kf § 8 Svar på motion om högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum

KS2022/0500

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om att kommunen ska utreda möjligheten att tillskapa ett högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde, 2022-12-15, av Moderaterna genom Christer Eriksson. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-01-17 att remittera motionen till barn- och utbildningsnämnden för yttrande.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår i yttrande 2023-04-12, § 42, att motion om högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum avslås.

Yttrande

Barn- och utbildningsnämndens yttrande:

Barn- och utbildningssektorn har utrett möjligheten och finner att det inte är genomförbart under aktuellt budgetår då resurser saknas.

Efter översyn i verksamheterna ser vi att en tjänst om 50% SYV skulle behöva tillsättas. Ytterligare personal som finns tillgänglig under flexibla öppettider skulle behöva anställas på 50%. Utöver personell komplettering behöver utrustning kompletteras och utökas.

Barn- och utbildningssektorn ser inga hinder mot att anta uppdraget om de ekonomiska förutsättningarna finns.

Motion om högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om att kommunen ska utreda möjligheten att tillskapa ett högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde, 2022-12-15, av Moderaterna genom Christer Eriksson. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-01-17 att remittera motionen till barn- och utbildningsnämnden för yttrande.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår i yttrande 2023-04-12, § 42, att motion om högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum avslås.

Yttrande

Barn- och utbildningsnämndens yttrande:

Barn- och utbildningssektorn har utrett möjligheten och finner att det inte är genomförbart under aktuellt budgetår då resurser saknas.

Efter översyn i verksamheterna ser vi att en tjänst om 50% SYV skulle behöva tillsättas. Ytterligare personal som finns tillgänglig under flexibla öppettider skulle behöva anställas på 50%. Utöver personell komplettering behöver utrustning kompletteras och utökas.

Barn- och utbildningssektorn ser inga hinder mot att anta uppdraget om de ekonomiska förutsättningarna finns.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

BUN § 42 Remiss – motion om högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum

BUN 2023/0008

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att avslå motionen. Tjänsteutlåtandet antas som nämndens eget och översänds till kommunstyrelsen som sitt svar.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om att kommunen ska utreda möjligheten att tillskapa ett högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde, 2022-12-15, av Moderaterna genom Christer Eriksson.

Barn- och utbildningssektorn har utrett möjligheten och finner att det inte är genomförbart under aktuellt budgetår då resurser saknas.

Efter översyn i verksamheterna ser vi att en tjänst om 50% SYV skulle behöva tillsättas. Ytterligare personal som finns tillgänglig under flexibla öppettider skulle behöva anställas på 50%.

Utöver personell komplettering behöver utrustning kompletteras och utökas.

Barn- och utbildningssektorn ser inga hinder mot att anta uppdraget om de ekonomiska förutsättningarna finns.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande

Delges

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion om att tillskapa ett högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum

Förslag till beslut

Barn- och utbildningssektorn föreslår att motionen avslås. Tjänstemannaskrivelsen antas som nämndens egen och översänds till kommunstyrelsens arbetsutskott som sitt svar.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om att kommunen ska utreda möjligheten att tillskapa ett högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde, 2022-12-15, av Moderaterna genom Christer Eriksson.

Barn- och utbildningssektorn har utrett möjligheten och finner att det inte är genomförbart under aktuellt budgetår då resurser saknas.

Efter översyn i verksamheterna ser vi att en tjänst om 50% SYV skulle behöva tillsättas. Ytterligare personal som finns tillgänglig under flexibla öppettider skulle behöva anställas på 50%.

Utöver personell komplettering behöver utrustning kompletteras och utökas.

Barn- och utbildningssektorn ser inga hinder mot att anta uppdraget om de ekonomiska förutsättningarna finns.

Barnperspektiv

Skolans mål är att varje elev:

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder

(2 kap. 6 § LGR22)

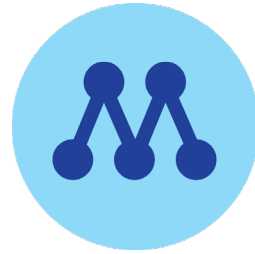

Delges

Barn- och utbildningsnämnden
Kommunstyrelsen

Underskrifter

Stefan Forsmark
Sektorchef

Säter

Säter 2022-11-23

Motion: Högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum

Vår roll är att ge kommuninnevånare möjlighet att bo kvar och ändå kunna delta i högre utbildning, det är viktigt både för kommunen och hela vår region.

Ett högskolecentrum skulle kunna erbjuda en väl fungerande studiemiljö för studenter som är bosatt i Sätters kommun och studerar på högskola, universitet eller annan eftergymnasial utbildning.

Ett högskolecentrum skulle kunna skapa förutsättningar för detta genom att:

- ✓ utveckla samarbetet med högskolor och universitet
- ✓ fånga upp och analysera behov av utbildning
- ✓ informera om och marknadsföra utbudet
- ✓ hjälpa till att hitta rätt utbildning
- ✓ erbjuda verktyg för att genomföra studier
- ✓ tentamensmöjligheter

Ett högskolecentrum skulle kunna erbjuda en väl fungerande studiemiljö genom att kunna erbjuda:

- Datorarbetsplatser
- Trådlöst nätverk, för egen dator
- Träff med andra studenter
- Teknisk utrustning och support
- Lokaler för gruppträffar och seminarier
- Flexibla öppettider
- Personal vissa dagar
- Möjlighet att skriva tentamen

Moderaterna föreslår genom denna motion

att kommunen utreder möjligheten att tillskapa ett högskolecentrum på Dahlander kunskapscentrum.

Moderaterna Säter
Christer Eriksson (M)

Kf § 9 Nya motioner och medborgarförslag

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 10 Information från Hjälpmedelsnämnden

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 11 Information från den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 12 Information från revisionen

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 13 Granskning av bokslut och årsredovisning 2022 Sätters kommun

KS2023/0230

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27 att begära in yttrande över revisionsrapporten ”Granskning av bokslut och årsredovisning 2022 Sätters kommun” från kommunstyrelsen till den 10 september 2023. Yttrande har inkommit från kommunstyrelsen den 5 september 2023.

Ärendebeskrivning

Kommunens revisorer har genomfört en översiktlig granskning av bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL1 bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Ks § 185 Yttrande granskning av bokslut och årsredovisning 2022

KS2023/0230

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar godkänna yttrande och redovisning av åtgärder baserat på rekommendationer från revisionsrapport avseende granskning av bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022 för Säterers kommun.

Ärendebeskrivning

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL1 bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Revisorerna rekommenderade fullmäktige att begära in yttrande med redovisning av åtgärder baserat på rekommendationer från revisionsrapporten. Det behövs löpande göras genomgång och översyn av rutiner och redovisningsprinciper. I revisionsrapporten har det presenterats bra och tydliga rekommendationer på förbättringar i samband per framtagning och presentation av kommunkoncernens bokslut och årsredovisning.

Utifrån revisorernas rekommendationer kommer följande åtgärder att vidtas under 2023 inför nästkommande årsbokslut:

- Översyn kommer att göras av kommunens finansiella instrument inom ramen för pensionsförvaltningen och också avsikten med innehavet av dessa instrument kommer att ses över för att säkerställa korrekt hanteringen och redovisning.
- Översyn kommer att göras av presentationen av balanskravsutredningen vid bokslut för korrekt tolkning och redovisning av balanskravsresultatet för kommunen.
- Fortsatt översyn av finansiella mål. Under 2022 togs en långsiktig finansiell analys fram av PwC och arbete med översyn av ekonomiska styrprinciper och finansiella mål startades upp och i samband med framtagning av budgetdirektiv för 2023-2025 resulterade detta i förändringar av de finansiella målen. Fortsatt analys och anpassning av målen kommer att behöva göras utifrån förändrade förutsättningar och rådande omvärldsfaktorer från 2024 och framåt.

KS § 185 forts

- Översyn av både drift- och investeringsredovisning kommer att göras för att fullt ut uppfylla kraven i enlighet med lagstiftningen.

Revisorerna önskar också en tydligare redogörelse för måluppföljning, men kan ändå göra bedömningen att resultatet i årsredovisningen är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Nya mål inför ny mandatperiod har beslutats och arbete pågår med de nya verksamhetsmålen för perioden 2024-2027 med framtagning av nämndplaner och i nästa steg verksamhetsplaner och sedan aktiviteter. Fortsatt arbete pågår med struktur och uppföljning samt presentation och redovisning av måluppföljningen i kommande årsredovisningar från 2024 och framåt. Systemstöd för måluppföljning finns men behöver anpassas till de nya målen.

Yttrandet lämnas även till revisionen för kännedom.

Beslutsunderlag

Bilaga Revisionsrapport - granskning av bokslut och årsredovisning 2022 för Sätters kommun.

Till
Kommunfullmäktige

För kännedom
Kommunstyrelsen

Utlåtande avseende granskning av bokslut och årsredovisning 2022

Kommunens revisorer har genomfört en översiktlig granskning av bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Revisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande med redovisning av åtgärder baserat på de rekommendationer som lämnas bifogad revisionsrapport från kommunstyrelsen senast 10 september 2023. Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.

För kommunrevisionen i Säters kommun

DocuSigned by:

BD8B0AE7A86A448...
Dagney Hansson
Ordförande

¹ Kommunallag (2017:725)

Granskning av bokslut och årsredovisning 2022

Sätters kommun

13 april 2023

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

1

Innehåll

Sammanfattning

Inledning

Resultat av granskning

01

Sammanfattning

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sätters kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed. Vi rekommenderar att man omprövar bedömningen av avsikten med innehavet av de instrument man har inom ramen för pensionsförvaltningen.

Resultat

Årets resultat uppgår till 12,3 mnkr, vilket är 3,7 mnkr högre än budget. Det förklaras främst av nivån på skatteintäkterna.

Kommunens prognos vid delåret i augusti uppgick resultatet för helåret till 9,9 mnkr. Skillnaden mellan prognosen och utfallet uppgår till 2,4 mnkr. Främsta förklaringen mellan prognosen och utfallet är att verksamhetens intäkter är 10 mnkr lägre och verksamhetens kostnader är 13 mnkr högre än budget.

Balanskrav

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravet för helåret. Det har dock i vår granskning framkommit att den orealiserade värdeförändringen i värdepapper inte beaktats korrekt i balanskravsutredningen. Balanskravsresultatet borde presenterats till 23,6 mnkr, inte 7,8 mnkr.

Sammanfattning fortsättning

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen. Vi rekommenderar dock att löpande arbeta med anpassning av målen utifrån ändrade förutsättningar.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att vi önskar en tydligare redogörelse för måluppföljning men att vi ändå kan göra bedömningen att resultatet i årsredovisningen är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Säter 2023-04-13

Jenny Barksjö Forslund
Auktoriserad revisor

Linnéa Grönvold
Kommunal revisor

02

Inledning

Inledning

Vi har av Sätters kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Syfte

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningen upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vår bedömning avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Inledning fortsättning

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna.
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen

Avgränsning

Vår granskning omfattar årsbokslutet per 2022-12-31.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev (Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer). Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Sidorna 1-26 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning. Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning som enligt kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

03

Resultat av granskningen

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I den av kommunfullmäktige fastställda flerårsstrategin för åren 2020–2023 framgår att god ekonomisk hushållning uppnås genom kommunfullmäktiges fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål.

I vår granskning av fullmäktiges fattade beslut avseende finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi inte funnit något avvikande. Vi noterar dock att måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga målen är svåra att bedöma utifrån den information som lämnas i årsredovisningen.

Något vi ser som positivt är att kommunstyrelsen i år har gjort en sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. I årsredovisningen presenteras kommunstyrelsens bedömning för kommunkoncernen som helhet och det är att ekonomisk hushållning uppnås för 2022.

Finansiella mål

De finansiella målen är:

- Mål 1 **Resultatmål** - *Det justerade resultatet ska överstiga 2,0% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.*
 - Utfall 3,0%, vilket innebär att målet har uppnåtts.
- Mål 2 **Självfinansiering av investeringar** - *Minst 60% av investeringarna ska vara självfinansierade.*
 - Utfall 83%, vilket innebär att målet har uppnåtts. Det kan tilläggas att investeringar i särskilt boende inte ingår i beräkningen av måluppfyllelse, men i årsredovisningen presenteras vad självfinansieringsgraden hade uppgått till om det hade ingått.
- Mål 3 **Skuldsättning** - *Kommunkoncernens skuldsättning ska maximalt uppgå till 75 % av Kommuninvests limit. Dvs 107 250 kr per invånare.*
 - Utfall 88 081 kr/invånare, vilket innebär att målet har uppnåtts.
- Mål 4 **Pensionsförvaltning** - *Avkastningen på pensionsförvaltningen ska uppgå till 1% per år och 1,2 mnkr för 2022.*
 - Utfall +2,4% (+2,3 mnkr) exklusive värdeförändring, vilket innebär att målet har uppnåtts. Det kan dock tilläggas att beaktat värdeförändring så är utfallet negativt.
- Mål 5 **Ekonomiska mål Säterbostäder AB** - *Bolagets direktavkastning ska uppgå till lägst 3,5%. Bolagets soliditet ska uppgå till lägst 20%.*
 - Utfall direktavkastning 5,2% och soliditet 20,8%, vilket innebär att målet har uppnåtts.

Vi rekommenderar att löpande arbeta med anpassning av målen utifrån ändrade förutsättningar. Exempelvis att målnivån ändras utifrån beslut om investeringar i särskilt boende, eller ändring av krav på pensionsförvaltningens utveckling utifrån att man fr o m 2019 ska redovisa dessa till marknadsvärde.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen.

Verksamhetsmål

I arbetet med Mål och Vision inför gällande mandatperiod beslutades om ett förändrat sätt att beskriva Mål och Vision för Sätters kommun. Detta innebär att de numerärer som beslutats om av Kommunfullmäktige tidigare är borttagna och måluppfyllelse ska mätas med flera indikatorer som visar vilken riktning Sätters kommun har i olika frågor, kopplat till de 6 strategiska mål som kommunfullmäktige beslutat om.

De strategiska målen och kommunens egen bedömda måluppfyllelse är:

- Mål 1 **Ett rikare liv** - *Känsla av samhörighet och rik fritid. Fler människor ska kunna utöva och ta del av det ökande utbudet av aktiviteter*
 - Måluppfyllelsen bedöms som god.
- Mål 2 **Ett miljöarbete på väg mot en hållbar kommun** - *Vi ska bidra till att öka kunskap, förmåga och motivation till ett miljö- och klimatmedvetet förhållningssätt.*
 - Måluppfyllelsen bedöms som god och ökande
- Mål 3 **En omsorgsfull boendeutveckling** - *I Sätters kommun ska det alltid vara möjligt att bo, i miljöer som är hälsofrämjande och som upplevs passa den egna levnadssituationen. Det är tryggt att bo och leva i Sätters kommun.*
 - Måluppfyllelsen är god med en fortsatt positiv utveckling
- Mål 4 **En bra start i livet** - *Alla i Sätters kommun ska ha en egen försörjning och ett liv med god hälsa. Unga ska ha förutsättningar för att göra val i livet baserat på förmågor och intressen. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.*
 - Måluppfyllelsen är god.
- Mål 5 **En stimulerande tillväxt** - *I Sätters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.*
 - Måluppfyllelsen bedöms som relativt god.
- Mål 6 **En uppdragsbaserad kommun** - *Sätters kommun ska erbjuda den kommunala service som människor behöver och vill ha nu och framöver. Det kräver att vi utvecklar en ännu mer kompetent organisation som anpassar sig, är innovativ och vågar prova nya metoder.*
 - Måluppfyllelsen bedöms som god trots stora utmaningar med pandemin.

Verksamhetsmål, forts.

Sätters kommuns modell innebär att det inte på ett tydligt sätt går att mäta/avgöra när de strategiska målen är uppfyllda, istället finns flera indikatorer som visar vilken riktning man rör sig i för respektive mål.

Enligt årsredovisningen är måluppfyllelsen ”god” alternativt ”relativt god” för samtliga delmål. Den sammantagna bedömningen är att Sätters kommun uppnår en god ekonomisk hushållning under 2022 genom att de finansiella målen uppnås samt att måluppfyllelsen för verksamhetsmålen bedöms som god. Årsredovisningen innehåller också en bedömning för kommunkoncernen som helhet och det är att god ekonomisk hushållning uppnås för 2022.

Av årsredovisningen framgår förutsättningar för att arbeta mot de strategiska målen, samt exempel på genomförda aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Utöver det känner vi till att varje målområde är nedbrutet på nämndmål och verksamhetsplaner. Av årsredovisningen framgår dock varken utfall av indikatorer eller jämförelse mot nationell statistik.

Vår sammanfattande bedömning är att vi önskar en något tydligare redogörelse för måluppföljning men att vi ändå kan göra bedömningen att resultatet i årsredovisningen är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna avstämning i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunstyrelsen redovisar en avstämning av balanskravet i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 12,3 mnkr. Vid avstämning av balanskravet korrigeras för reservering av medel till resultatutjämningsreserv -4,5 mnkr varvid balanskravsresultatet enligt förvaltningsberättelsen presenteras som 7,8 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Resultatutjämningsreserven, RUR, uppgår till 10,4 mnkr.

Det har i vår granskning framkommit att den orealiserade värdeförändringen i värdepapper inte beaktats korrekt i balanskravsutredningen. Nedgången i värde för kommunens obligationer har under året uppgått till -15 779 tkr och balanskravsresultatet borde således ha varit (7,8 + 15,8) 23,6 mnkr. Detta är inget nytt för 2022 utan man har tillämpat samma princip som de senaste åren. Dock har effekten tidigare år varit avsevärt mindre.

Det faktum att det inte finns något balanskravsresultat att återställa från tidigare år, samt att årets felaktigt presenterade balanskravsresultat inte är negativt, mildrar effekten av felet. Vi rekommenderar ändå starkt att se över presentationen av balanskravsutredningen framåt.

Resultaträkning

En kommunens långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Årets resultat uppgår till 12,3 mnkr vilket är 3,7 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 8,6 mnkr och 2,4 mnkr bättre än det prognostiserade resultatet på 9,9 mnkr. Det är en betydligt bättre träffsäkerhet i både budget och prognos än förra året. Skillnaden jämfört med budget förklaras främst av ökade skatteintäkter medan skillnaden jämfört med prognosen beror på lägre kostnader än väntat.

Verksamhetens intäkter för 2022 ligger på samma nivå som fg år medan kostnaderna har ökat med ca 3 % (25,7 mnkr). Kostnadernas ökning är främst hänförliga till ökade lönekostnader. Därtill finns i resultatet en relativt stor negativ effekt av värdeförändring av pensionsmedel, till största delen orealiserad sådan.

På nämndnivå återfinns den största budgetavvikelsen hos Socialnämnden med ett nettounderskott på 12,8 mnkr till följd av ökade personalkostnader främst inom särskilt boende och hemtjänsten.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter. På grund av ett fel i underlaget för kostnadsutjämning mellan alla Sveriges kommuner så har Sätters kommun fått ett för lågt utjämningsbidrag för 2022. Enligt Rådet för kommunal redovisning ska bokslutet korrigeras för detta, vilket inte skett i Säter. Det handlar dock bara om ca 100 tkr.

Balansräkning

Sätters kommuns balansomslutning per bokslutsdag 2022 är nästan 150 mnkr högre än vid samma tidpunkt förra året. Det förklaras främst av investeringar i byggnader och mark, vilket på skuldsidan motsvaras av högre lån och då framförallt från Kommuninvest.

Sätters kommun har ett stort investeringsbehov och höga investeringsanslag. 2022 har 156 mnkr aktiverats som tillkommande investeringar varav Särskilt boende är den i särklass enskilt största (ca 84 mnkr).

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning som specificerar utfall mot budget både för under året färdigställda projekt, och för pågående projekt. Investeringsredovisningen omfattar inte de kommunala koncernföretagens investeringar, vilket bör göras enligt RKR R14. Vidare är investeringsredovisningen liksom tidigare uppställd utifrån de olika nämnderna, dvs på den nivå som budget är lagd. Det saknas information om, och särredovisning av, större specifika projekt.

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunens in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primär-kommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Säterbostäder 100%
- Säters Kommuns Fastighets AB 100%

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under Not 1 "Tillämpade redovisningsprinciper" att årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationerna från RKR.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Av principerna framgår att "Pensionsmedel värderas till marknadsvärde" vilket också överensstämmer med hur man redovisar pensionsmedel och effekterna av löpande värdeförändringar. Pensionsmedlen utgörs i Sätters kommun av räntebärande obligationer utgivna av Svenska staten. Dessa slags värdepapper nämns särskilt i RKR R7 som exempel på sådana värdepapper som kan utgöra undantag från marknadsvärdering om de "hålls till förfall" och om motparten förväntas kunna infria sina åtaganden.

Vi rekommenderar att man omprövar bedömningen av avsikten med innehavet av de instrument man har inom ramen för pensionsförvaltningen. I övrigt är vår bedömning att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges sist beslutade budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen i stort sett uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen. Det saknas redovisningsprinciper för driftredovisningen och även om det finns en skrivelse under tabellen kring interna poster, så är det inte möjligt att stämma av utfall enligt driftredovisningen mot resultaträkningen.

Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Nytt i RKR R14 Drift- och investeringsredovisningen är att i investeringsredovisningen ska även inkluderas under årets genomförda investeringar som finansierats via finansiell leasing eller som erhållits genom gåva. Ett förtydligande i rekommendationen är att i de fall principerna för investeringsredovisningen avviker från externredovisningsprinciperna ska detta kommenteras och avvikelserna anges.

Sätters kommuns budget för investeringar under 2022 uppgick till 90,7 mnkr. Därtill beslutade kommunstyrelsen i början av 2022 att föra över 31,8 mnkr icke förbrukade investeringsmedel från 2021 till 2022 vilket resulterade i en total investeringsbudget för 2022 på 122,5 mnkr. Årets utfall uppgår till 71,4 mnkr (eftersom investeringar i nytt särskilt boende ligger utanför budgetram). Det är en avvikelse på 51,1 mnkr. Avvikelsen hänförs främst till samhällsbyggnadsnämnden och förklaras i årsredovisningen av förseningar för olika projekt.

Kommunen redovisar investeringarna per nämnd men inte per investering i den ekonomiska redovisningen.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen delvis uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen men saknar redovisningsprinciper för investeringsredovisningen och information om kommunens bolags investeringar samt att kommentarer till de stora avvikelserna är vaga.

Investering i särskilt boende ligger, som framgår av årsredovisningens förvaltningsberättelse, utanför årets budgetram. Vi rekommenderar dock liksom tidigare att man ändå redovisar utfallet för investering i särskilt boende mot den plan som finns för satsningen.

kpmg.com/socialmedia

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Kf § 14 Granskning av valnämnden

KS2023/0224

Beslut

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27 att begära in yttrande över revisionsrapporten ”Granskning av valnämnden” från valnämnden till den 10 september 2023. Yttrande har inkommit från valnämnden den 5 september 2023.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av Sätters kommuns revisorer granskat valnämndens verksamhet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att bedöma om valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför riksdag, region- och kommunfullmäktigevalet 2022.

Granskningsrapporten

”Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll i allt väsentligt har säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför valet.

Vi bedömer att det har funnits en tydlig organisation och ansvarsfördelning i valorganisationen. Vi bedömer vidare att det har funnits en god kontinuitet, erfarenhet och kompetens i valorganisationen som har säkerställt ett ändamålsenligt genomförande av valet. Vi kan dock konstatera att det har saknats en samlad planering som vägleder genomförandet av valet, och bedömer att det är betydelsefullt att en planering upprättas för ett fortsatt strukturerat valarbete inför kommande allmänna val. Vi ser följaktligen positivt på att valorganisationen själva har identifierat detta behov och påbörjat ett arbete med en planeringsrutin efter innevarande val.

Vi bedömer att erforderliga riktlinjer och rutiner har framtagits inför valet, inkluderat ändamålsenliga rutiner för hantering av förtidsröster, dokument av sekretesskaraktär och avvikelser. Vi bedömer också att erfarenheten, kompetensen och närheten i valorganisationen har säkerställt en efterlevnad av gällande rutiner och riktlinjer.

Vi bedömer att det har funnits en ändamålsenlig struktur vid valet av vallokaler. Vi ser det som positivt att ett omtag kring vallokaler har gjorts mot bakgrund av nya regler vid valsedelställen.

Kf § forts

Vi kan konstatera att ett ändamålsenligt förarbete inför beslut om vallokaler genomförts och att ändamålsenliga handledningar har tilldelats röstmottagarna kring hur man säkerställer att vallokalen uppfyller grundläggande säkerhets- och tillgänglighetskrav. Vi bedömer vidare att valnämnden har tillgodosett möjligheterna till förtidsröstning.

Vi kan dock konstatera att det efter valet identifierats ett antal brister avseende vallokalerna och anser att valorganisationen bör tillse att tillvarata dessa synpunkter inför kommande val.

Vi bedömer att det har funnits rutiner för rekryteringen av röstmottagare, att tillräckligt med röstmottagare har rekryterats och att röstmottagarna har erhållit utbildning och information i god tid före valet.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi valnämnden att:

- Tillse att den samlade planeringen implementeras och kommer framtida valorganisationer till del.
- Tillvarata utvärderingen av vallokalerna inför kommande val, särskilt mot bakgrund av de nya reglerna vid valsedelställ.”

Vn § 1 Yttrande över granskning av Valnämnden

KS2023/0224

Beslut

Valnämnden beslutar anta yttrandet som sitt eget och översända det till kommunfullmäktige och revisorerna .

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har begärt in yttrande över revisorernas granskning av

Mot bakgrund av granskning rekommenderar revisorerna valnämnden att:

- Tillse att den samlade planeringen implementeras och kommer framtida valorganisationer till del.
- Tillvarata utvärderingen av vallokalerna inför kommande val, särskilt mot bakgrund av de nya reglerna vid valsedelställ

Bakgrund

KPMG har på uppdrag av Sätters kommuns revisorer fått i uppdrag att granskat valnämndens verksamhet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Granskningens syfte är att bedöma om valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför riksdag, region- och kommunfullmäktigevalet 2022.

Yttrande över revisionsrapporten

1. KPMG

Tillse att den samlade planeringen implementeras och kommer framtida valorganisationer till del.

Svar

Inför valet 2024 har en processbeskrivning genomförts för att säkerställa att den samlade planeringen implementeras och kommer framtida valorganisationer till del.

2. KPMG

Tillvarata utvärderingen av vallokalerna inför kommande val, särskilt mot bakgrund av de nya reglerna vid valsedelställ

Valn § 1 forts

Svar

Inför varje val görs en genomgång och anpassning av lokalval utifrån gällande regler

Sätters kommun
De förtroendevalda revisorerna

2023-04-13

Till
Kommunfullmäktige

För kännedom
Valnämnden

Granskning av valnämnden

KPMG har på uppdrag av Sätters kommuns revisorer granskat valnämndens verksamhet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att bedöma om valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför riksdag, region- och kommunfullmäktigevalet 2022.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll i allt väsentligt har säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför valet.

Vi bedömer att det har funnits en tydlig organisation och ansvarsfördelning i valorganisationen. Vi bedömer vidare att det har funnits en god kontinuitet, erfarenhet och kompetens i valorganisationen som har säkerställt ett ändamålsenligt genomförande av valet. Vi kan dock konstatera att det har saknats en samlad planering som vägleder genomförandet av valet, och bedömer att det är betydelsefullt att en planering upprättas för ett fortsatt strukturerat valarbete inför kommande allmänna val. Vi ser följaktligen positivt på att valorganisationen själva har identifierat detta behov och påbörjat ett arbete med en planeringsrutin efter innevarande val.

Vi bedömer att erforderliga riktlinjer och rutiner har framtagits inför valet, inkluderat ändamålsenliga rutiner för hantering av förtidsröster, dokument av sekretesskaraktär och avvikelser. Vi bedömer också att erfarenheten, kompetensen och närheten i valorganisationen har säkerställt en efterlevnad av gällande rutiner och riktlinjer.

Vi bedömer att det har funnits en ändamålsenlig struktur vid valet av vallokaler. Vi ser det som positivt att ett omtag kring vallokaler har gjorts mot bakgrund av nya regler vid valsedelställen. Vi kan konstatera att ett ändamålsenligt förarbete inför beslut om vallokaler genomförts och att ändamålsenliga handledningar har tilldelats röstmottagarna kring hur man säkerställer att vallokalen uppfyller grundläggande säkerhets- och tillgänglighetskrav. Vi bedömer vidare att valnämnden har tillgodosett möjligheterna till förtidsröstning. Vi kan dock konstatera att det efter valet identifierats ett antal brister avseende vallokalerna och anser att valorganisationen bör tillse att tillvarata dessa synpunkter inför kommande val.

Vi bedömer att det har funnits rutiner för rekryteringen av röstmottagare, att tillräckligt med röstmottagare har rekryterats och att röstmottagarna har erhållit utbildning och information i god tid före valet.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi valnämnden att:

— Tillse att den samlade planeringen implementeras och kommer framtida valorganisationer till del.

Tillvarata utvärderingen av vallokalerna inför kommande val, särskilt mot bakgrund av de nya reglerna vid valsedelställen.

Säters kommun
De förtroendevalda revisorerna

Revisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande över bifogad revisionsrapport från valnämnden senast den 10 september. Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.

DocuSigned by:

BD8B0AE7A86A448...
Dagney Hansson
Ordförande i kommunrevisionen

Granskning av valnämnden

Rapport
Sätters kommun

KPMG AB

2023-03-24

Antal sidor 16

Sätters kommun
Granskning av valnämnden

2023-03-24

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Organisation	6
3.2	Riktlinjer och rutiner	8
3.3	Val- och röstningslokaler	10
3.4	Röstmottagare	12
4	Slutsats och rekommendationer	15

1 Sammanfattning

KPMG har av Sätters kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska valnämndens verksamhet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att bedöma om valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför riksdag, region- och kommunfullmäktigevalet 2022.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll i allt väsentligt har säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför valet.

Vi bedömer att det har funnits en tydlig organisation och ansvarsfördelning i valorganisationen. Vi bedömer vidare att det har funnits en god kontinuitet, erfarenhet och kompetens i valorganisationen som har säkerställt ett ändamålsenligt genomförande av valet. Vi kan dock konstatera att det har saknats en samlad planering som vägleder genomförandet av valet, och bedömer att det är betydelsefullt att en planering upprättas för ett fortsatt strukturerat valarbete inför kommande allmänna val. Vi ser följaktligen positivt på att valorganisationen själva har identifierat detta behov och påbörjat ett arbete med en planeringsrutin efter innevarande val.

Vi bedömer att erforderliga riktlinjer och rutiner har framtagits inför valet, inkluderat ändamålsenliga rutiner för hantering av förtidsröster, dokument av sekretesskaraktär och avvikelser. Vi bedömer också att erfarenheten, kompetensen och närheten i valorganisationen har säkerställt en efterlevnad av gällande rutiner och riktlinjer.

Vi bedömer att det har funnits en ändamålsenlig struktur vid valet av vallokaler. Vi ser det som positivt att ett omtag kring vallokaler har gjorts mot bakgrund av nya regler vid valsedelställen. Vi kan konstatera att ett ändamålsenligt förarbete inför beslut om vallokaler genomförts och att ändamålsenliga handledningar har tilldelats röstmottagarna kring hur man säkerställer att vallokalen uppfyller grundläggande säkerhets- och tillgänglighetskrav. Vi bedömer vidare att valnämnden har tillgodosett möjligheterna till förtidsröstning. Vi kan dock konstatera att det efter valet identifierats ett antal brister avseende vallokalerna och anser att valorganisationen bör tillse att tillvarata dessa synpunkter inför kommande val.

Vi bedömer att det har funnits rutiner för rekryteringen av röstmottagare, att tillräckligt med röstmottagare har rekryterats och att röstmottagarna har erhållit utbildning och information i god tid före valet.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi valnämnden att:

- Tillse att den samlade planeringen implementeras och kommer framtida valorganisationer till del.
- Tillvarata utvärderingen av vallokalerna inför kommande val, särskilt mot bakgrund av de nya reglerna vid valsedelställen.

2 Bakgrund

KPMG har av Sätters kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska valnämndens verksamhet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Valnämnden ansvarar för genomförandet av allmänna val i kommunen vart fjärde år, (riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige), val till Europaparlamentet vart femte år samt folkomröstningar. Valnämnden har uppdraget att planera och genomföra ett tillgängligt val. De praktiska delarna består i att se till att det finns vallokaler, röstmottagare och material. Vidare ansvarar valnämnden för utbildning av röstmottagarna.

Utifrån en demokratisk synpunkt är det viktigt att det finns tillräckliga förutsättningar och tillräckliga resurser för att val ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Revisorerna har i risk- och väsentlighetsanalys bedömt att en granskning behöver ske avseende hur valnämnden har arbetat med och förberett den verksamhet, rutiner och processer som har varit aktuella i samband med det allmänna valet år 2022.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför valet.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Fanns det en tydlig organisation i kommunen för att hantera valet 2022?
- Fanns det dokumenterade riktlinjer och rutiner för genomförandet av valet?
 - Fanns det aktuella styrdokument för valnämndens verksamhet?
 - Fanns det en dokumenterad planering inför valet som kronologiskt beskriver förberedelserna, arbetet i samband med valet samt vad som ska göras efter valet?
 - Fanns det rutiner för rekrytering av röstmottagare?
 - Hur har valnämnden tillgodosett möjligheterna till förtidsröstning?
 - Hur har förtidsröster och dokument av sekretesskaraktär hanterats?
 - Fanns det rutiner för avvikelshantering vid eventuella avvikelser?
- Fanns det en ändamålsenlig struktur vad gäller vallokaler i respektive valdistrikt?
 - Fanns det tillräckligt med röstmottagare i samband med valet?
 - Fanns det en ändamålsenlig struktur avseende val av lokaler vid förtidsröstning samt ordinarie vallokaler? (planering, säkerhetsåtgärder, tillgänglighet mm.)

- Har röstmottagarna erhållit tillräcklig utbildning och information i god tid före valet?

Granskningen omfattar valnämndens verksamhet under 2022.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Vallag (2005:837)
- Valförordning (2005:874)
- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av valnämndens styrdokument i form av reglemente, rutin för allmänna val, lokala instruktioner för förtidsröstning & valdagen, infoplan för val, materiallista vallokal, kontaktlista valdagen, placering av valsedlar, checklista säkerhet, checklista tillgänglighet, lathund för val samt valnämndens protokoll och beslut inför valet. Vidare har intervjuer genomförts med valnämndens presidium, valsamordnare och valsamordnare assistent samt två ordförande från vallokal, varav en även arbetade som röstmottagare i förtidsröstningslokal.

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga personer som har intervjuats.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation

3.1.1 Valnämnden

Valnämnden består av fem ledamöter och fem ersättare¹. Valnämnden har sammanträtt vid sammanlagt åtta tillfällen under 2021 och 2022 varav en gång efter valet för utvärdering. Under valdagen har representanter från valnämnden och valkansliet bemannat valnämndens valcentral i Folkets Hus i Säter, distribuerat förtidsrösterna till vallokaler och åkt runt och besökt valdistrikten för att säkerställa att arbetet fungerade.²

Valnämnden har också deltagit i att ta emot valmaterial i Folkets Hus under valdagens kväll efter den preliminära rösträkningen.³ Vid mottagandet kontrollerade valnämnden att allt material fanns med samt att protokoll och omslag med valsedlar var korrekt underskrivna. Tre representanter från valnämnden tillsammans med tjänstepersoner genomförde därefter valnämndens preliminära rösträkning onsdagen efter valet.⁴

Vid intervju framkom vidare att valnämndens presidium har varit involverade i förarbetet i valet av vallokaler. Inför beslut har valkansliet och valnämndens presidium besökt samtliga tilltänkta vallokaler. Inför valet har valnämnden också blivit utbildade⁵ utifrån sitt uppdrag.

3.1.2 Valkansliet

Enligt intervju har valkansliet i huvudsak bestått av två personer från kommunstyrelsesektorn. Kommunsekreteraren har agerat valsamordnare i samband med valet 2022 och har stöttats i arbetet av sektorschefen för kommunstyrelsesektorn.

Dessa två personer har, utöver att hålla ihop det övergripande arbetet, genomfört huvudsaken av de centrala momenten inför valet. Exempelvis boka lokaler, rekrytera röstmottagare, överse valdistriktsindelning, boka utbildningar och löpande återrapporera till nämnden för beslut.

Valkansliet har i samband med utbildningarna av röstmottagare tagit in en extern jurist som tillsammans med valkansliet utbildat samtliga röstmottagare. Vid intervju uppges vidare att valkansliet har haft stöd av andra resurser på kommunstyrelsesektorn för enskilda insatser. Genom sektorschefen och kommunsekreteraren har det funnits en

¹ Valnämndens reglemente 2019-11-28 §3

² Valnämndens protokoll 2022-08-23 §28

³ Valnämndens protokoll 2022-08-23 §30

⁴ Valnämndens protokoll 2022-08-23 §32

⁵ Valnämndens protokoll 2022-03-22 §1

naturlig förankring på kommunstyrelsesektorn som innebär att det har funnits ett lättillgängligt stöd att få på förvaltningen vid behov.

Vid intervju beskrivs att valorganisationen varit intakt från tidigare val och de har stor erfarenhet av valarbete och att arbeta tillsammans, även i ordinarie verksamhet på kommunstyrelsesektorn.

3.1.3 Röstmottagare

Till kommunens sex vallokaler har åtta personer per vallokal rekryterats enligt beslut från valnämnden⁶. Röstmottagarna har enligt ett förutbestämt schema delat upp sig i två grupper under dagen. I den ena gruppen leds arbetet av ordförande i vallokalen och i den andra gruppen av vice ordförande i vallokalen. Detta i enlighet med vad vallagen föreskriver om att minst fyra röstmottagare ska rekryteras⁷. Det är också i enlighet med vad Valmyndigheten rekommenderar, att minst fyra röstmottagare bör befinna sig i lokalen samtidigt, varav en ska vara antingen ordförande eller vice ordförande⁸. I intervju framkom att en person med kort varsel hade fått lämna återbud. Ordförande i vallokalen valde då att lägga om schemat i befintlig grupp i stället för att ta in en ersättare.

Förtidsröstningsgruppen bestod av sammantaget 20 personer. Majoriteten i förtidsröstningsgruppen var internrekryterade tjänstepersoner i kommunen som hjälptes åt att bemanna röstningslokaler under förtidsröstningsperioden. Sex personer ur förtidsröstningsgruppen var vidare anmälda att agera ambulerande röstmottagare⁹ vid behov.

3.1.4 Bedömning

Vi bedömer att det har funnits en tydlig organisation för att hantera valet 2022. Valkansliet har samordnat och lett arbetet inför valet 2022. Vi ser särskilt positivt på att man har haft två personer som båda har haft insyn i det övergripande arbetet, vilket har gjort organisationen mindre sårbar. Vi konstaterar också att det har funnits en ändamålsenlig involvering av nämnden, i huvudsak genom återrapportering och beslut, men också i vissa praktiska moment, främst på valdagen.

Vi bedömer att organisationen i röstnings- och vallokal har varit tillräcklig och i enlighet med vad vallagen föreskriver och Valmyndigheten rekommenderar.

⁶ Valnämndens protokoll 2022-04-19 § 11

⁷ Vallag (2005:837), 3.kap §4.

⁸ Valmyndighetens handbok för val 2022

⁹ Ambulerande röstmottagare är till för de personer som vill rösta via bud men inte kan ordna ett bud på egen hand

3.2 Riktlinjer och rutiner

3.2.1 Styrdokument och planering

Av valnämndens reglemente¹⁰ framgår att valnämnden är kommunens organ för valtekniska frågor och ansvarar för att allmänna val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige genomförs. Utöver detta ska valnämnden utarbeta förslag till valdistriktsindelning.

Vi har inom ramen för granskningen inte erhållit någon samlad dokumenterad planering av valet 2022. Av intervju framgår att valorganisationen aktivt arbetat med det stödmaterial som tillhandahålls från Valmyndigheten, i huvudsak handboken för kommuners arbete med val.¹¹

En valkalender redogjordes för valnämnden i december 2021¹² där formella hållpunkter inför valet framgår så som till exempel sista anmälningsdag för anmälan av kandidater, beställning av namnvalsedlar och första dagen för förtidsröstning.

I intervju beskrivs att det inför valet har funnits enskilda checklistor och rutiner till förfogande som planeringsstöd. För att få till en fungerande planering har man också kunnat gå tillbaka och titta på nämndens protokoll från föregående val för att få en överblick kring när vilka beslut behöver fattas. Vid intervju uppges att valorganisationen har haft en stor kontinuitet och att det har funnits en god kännedom om planeringen och genomförandet av valet. Till följd av att personalförändringar kan vara att vänta inför kommande val uppges att man har sett ett behov av att samla rådande checklistor och rutiner. Följaktligen har valkansliet efter valet arbetat fram en rutin¹³ som kommer att fungera som en samlad planering för kommande val och valorganisationer.

3.2.2 Sekretess- och avvikelshantering

När förtidsröstningsmottagningen avslutas ska enligt de lokala instruktionerna för förtidsröstningen¹⁴ väljarförteckningar och förtidsröster räknas och kategoriseras i två kategorier, de som är folkbokförda i Säter och en för personer som är folkbokförda i andra kommuner. Antalet röster förs upp på dagrapporten och valkansliet ansvarar för att mata in rösterna i valdatabasen. Dagrapporten signeras varje dag av röstmottagare och läggs i omslag tillsammans med förtidsrösterna. Rösterna transporteras till valkansliet som förvarar rösterna fram till valdagen som inföll den 11 september 2022, då förtidsrösterna körs ut av valnämnden. Enligt intervju har endast två personer tillgång till rösterna under förvaringen.

¹⁰ Reviderad av kommunfullmäktige 2019-11-28

¹¹ Kommunens handbok för valet 2022, Valmyndigheten

¹² Valnämndens protokoll 2021-12-07 §9

¹³ Rutin allmänna val, beslutad av kommunstyrelsesektorn

¹⁴ Lokala instruktioner för förtidsröstningen, beslutad av valnämnden 2022-08-23 §35

2023-03-24

Efter att samtliga röster har räknats och resultatet har rapporterats till Valmyndigheten på valdagen ska två personer i varje vallokal underteckna samtliga protokoll, resultatbilagor och omslag samt ansvara för att transportera och lämna materialet till valkansliet i Folkets Hus. Alla förbrukade röstkort läggs i en omslagslåda och tas med till valkansliet för destruktion på valnatten eftersom de innehåller personuppgifter och ska således hanteras med försiktighet.

Valkansliet har också tagit fram en intern checklista¹⁵ för olika typer av handlingar, deras eventuella sekretesstatus och instruktioner för hanteringen av handlingarna. Vid våra intervjuer med både ordförande i vallokal, valkansli och valnämnd uppges att det har funnits en stor kontinuitet bland röstmottagarna både i förtidsröstning och på valdagen, personer som således har en stor vana vid att arbeta med valmaterial och sekretess.

Av de lokala instruktionerna för förtidsröstningslokal och vallokal¹⁶ framgår att röstmottagarna vid akuta händelser bör kontakta polis och i övriga fall kontakta valkansliet. Röstmottagarna uppmanas också motverka propaganda inom en radie om 20 meter från ingången till byggnaden där röstningen pågår. Röstmottagarna har ett generellt ansvar för ordningen i lokalen och ska avvisa personer som är av väsentlig störning för ordningen i lokalen. Om lokalen tvingas stänga ska enligt instruktionerna valurnan förseglas med lock och valurna samt röstlängder ska vara under uppsikt under hela uppehållet. Vid intervju med ordförande i vallokalerna uppges att ordningsvakter med regelbundenhet har besökt vallokalerna och funnits tillgängliga vid eventuella ordningsstörningar, vilket uppges som positivt för tryggheten i lokalerna.

Valkansliet har vidare framtagit en lathund¹⁷ för valet inom vilken de olika momenten i röstnings- och vallokalen beskrivs och vad som gäller vid avvikelser av någon sort, till exempel kring saknat material, skyltning, incident med valurna och störning i lokalen. Ordförande i vallokalerna uppger i intervju att man upplever att det är tydligt hur och till vem avvikelser ska rapporteras, vilket också har gjorts i de fall avvikelser eller incidenter förekommit.

3.2.3 Bedömning

Vi bedömer att det har funnits aktuella styrdokument för valnämndens verksamhet.

Vi bedömer att det inte har funnits en dokumenterad planering. Vi kan visserligen konstatera att det har funnits enskilda checklistor och rutiner till förfogande, och kombinerat med en god erfarenhet och kompetens har valorganisationen därigenom kunnat tillse ett fungerande genomförande av valet. Vi bedömer dock att det finns ett behov av en samlad dokumenterad planering som stöd inför kommande val i syfte att säkerställa en kontinuitet och trygghet i valarbetet i kommunen som är oberoende av

¹⁵ Infoplan val

¹⁶ Lokal instruktion för vallokal 2022, beslutad av valnämnden 2022-08-23 §34

¹⁷ Lathund röstningslokal

enskilda tjänstepersoners kompetens och erfarenhet. Vi ser följaktligen positivt på att valorganisationen själva har identifierat detta behov och framtagit en sådan planering efter valet 2022.

Vi bedömer att det har funnits ändamålsenliga rutiner för hantering av förtidsröster, dokument av sekretesskaraktär och avvikelser. Det har funnits tydliga instruktioner för röstmottagare i röstningslokal för hur förtidsröster ska hanteras som har förmedlats både muntligen och skriftligen. Vidare bedömer vi att annan dokumentation av sekretesskaraktär har hanterats med stor försiktighet och noggrannhet utifrån tydliga rutiner. Vi kan också konstatera att det har funnits instruktioner och rutiner för hur olika typer av avvikelser ska hanteras, med särskild betoning på betydelsen av att skydda känsligt material.

3.3 Val- och röstningslokaler

I samband med decembersammanträde 2021 beslutade valnämnden om vallokaler¹⁸ och förtidsröstningslokaler¹⁹. Fem vallokaler för kommunens sex valdistrikt beslutades med öppethållande kl. 08–20 under valdagen. Lokalerna var Folkets hus, Fågelsången, Klockarskolan, Skedvi Arena och Enbackahallen, varav den sistnämnda hade två valdistrikt i samma lokal.

Förtidsröstningslokaler beslutades hållas öppet mellan 24 augusti och 11 september. Säters bibliotek höll öppet 24 augusti till 10 september, på vardagar var öppettiderna mellan kl. 12-19 samt helgdagar kl.10-14. Under perioden 24 augusti- 8 september beslutades att St. Skedvi bibliotek skulle ha öppet onsdagar 13–17 samt torsdagar 15–19. Enbackagården hade öppet måndagar 29 augusti och 5 september kl. 14-18 och tisdagar 30 augusti och 6 september kl.10-14. På valdagen var Folkets Hus förtidsröstningslokal såväl som vallokal mellan kl.08-20, därtill hade Skenhyttan bygdegård öppet för förtidsröstning under valdagen mellan kl.10-13. Ambulerande röstmottagning gick att boka fram till klockan 12 på valdagen.

Nämnden beslutade i april 2022²⁰ att Folkets Hus i Säter skulle vara alternativ vallokal i händelse av incident i någon av kommunens övriga vallokaler. Det beslutades²¹ även att Folkets Hus skulle fungera som valnämndens valcentrum under valdagen.

Inför valet 2022 har ett omtag kring valet av lokaler gjorts. I intervju med valkansli och valnämnd beskrevs att en huvudsaklig anledning har varit de nya kraven på en person åt gången bakom valsedelställen. De nya reglerna innebar att kraven ökade på lokalernas storlek för att kunna hantera ökade köer och krav på avskärmning. Valsamordnare tillsammans med valnämndens presidium har inför beslut om lokalerna

¹⁸ Valnämndens protokoll 2021-12-07 §7

¹⁹ Valnämndens protokoll 2021-12-07 §8

²⁰ Valnämndens protokoll 2022-04-19 §14

²¹ Valnämndens protokoll 2022-04-19 §15

2023-03-24

gjort besök i de tilltänkta vallokaler. I samband med besöken har säkerhet beaktats utifrån att det ska finnas separata in- och utgångar och möjlighet till avskärmning. Vad avser tillgänglighet har Myndigheten för delaktighets checklista²² för tillgänglighetsanpassade vallokaler använts. Checklisten berör frågor om tydlig utformning och anvisningar i lokalen, rullstolsanpassade parkeringar och ingångar till lokalen etc.

Inför valdagen har också ordförande i respektive lokal tilldelats en checklista som valkansliet framtagit med utgångspunkt i Myndigheten för delaktighets checklista. Checklisten innehåller moment som ska kryssas för i syfte att säkerställa att väljare kan ta sig till lokalen, runt i lokalen och lägga sin röst. I den pärm som ordförande har tilldelats inför valdagen finns också exempelvis en bild som visar hur valsedlarna ska ordnas i valsedelställen, kontaktlista för valdagen och en checklista för säkerhet i lokalen. Checklisten för säkerhet ska gås igenom inför lokalens öppnande, där ingår exempelvis kontroll av nödutgångar, insynsskydd, genomgång av rutiner vid olämpligt beteende och valsedelställsordning. Vid vår intervju med ordförande i vallokal framkom även att det givits möjlighet för ordförande och vice ordförande att göra besök i sin vallokal innan valdagen.

Vad avser ordningen och ansvaret för utläggning av valsedlar beslutade valnämnden i mars²³ att röstmottagarna ansvarar för att partivalsedlar och blanka valsedlar som levererats av Valmyndigheten läggs ut på samtliga röstmottagningsställen. Vidare framgår att partierna ansvarar för att leverera namnvalsedlar till röstmottagningsställena och att tillse att de inte tar slut. Röstmottagarna ansvarar för att mottaga och placera ut partivalsedlarna i valsedelställen i enlighet med de instruktioner som tilldelats röstmottagarna kring ordning i valsedelställen. Enligt intervju har ansvarsfördelningen kring hanteringen av valsedlar förmedlats via mejl till respektive gruppledare i kommunfullmäktige till samtliga partier.

I utvärderingen av valet som valkansliet har genomfört har synpunkter kommit in från röstmottagare kring vallokalerna och dess material. Synpunkterna berörde trängsel i vallokalerna, dåliga valsedelställen och i ett fall ett för högt bord för rullstolsburen. Vid våra intervjuer framkom också att köbildningar har uppstått vid vissa tidpunkter i några lokaler till följd av de ökade kraven på valhemligheten vid valsedelställen.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer att det har funnits en ändamålsenlig struktur vid valet av vallokaler. Vi ser det som positivt att ett omtag kring vallokaler har gjorts mot bakgrund av de nya reglerna vid valsedelställen. Vidare kan vi också konstatera att ett ändamålsenligt förarbete inför beslut om vallokaler och ändamålsenliga handledningar har tilldelats röstmottagarna kring hur man säkerställer att vallokalen uppfyller grundläggande säkerhets- och tillgänglighetskrav. Vi kan dock konstatera att vissa brister har

²² Checklista för tillgängliga val – Myndigheten för delaktighet

²³ Valnämndens protokoll 2022-03-22 §6

identifierats kring lokalerna efter valet, och bedömer att valorganisationen bör tillse att tillvarata dessa synpunkter inför kommande val.

Vi bedömer att valnämnden har tillsett har möjligheterna till förtidsröstning har säkerställts. Det har funnits möjligheter till förtidsröstning under hela förtidsröstningsperioden med varierade öppettider och i olika lokaler.

3.4 Röstmottagare

3.4.1 Rekrytering

I april beslutade valnämnden om riktlinjer för rekryteringen av röstmottagare²⁴. Riktlinjerna gör gällande att röstmottagare ska ha fyllt 18, behärska svenska språket, vara noggranna med gott bemötande, genomgått utbildning, behöver inte vara bosatt i kommunen och bör inte kandidera på en lista, förutsatt att man inte tidigare varit röstmottagare trots politiskt uppdrag. Personer som tidigare varit röstmottagare och som uppfyller ovanstående kriterier skulle i första hand ges nytt förtroende som röstmottagare, vid nyrekrytering förordnades i första hand personer med kompetens som bedöms värdefull för uppdraget, till exempel erfarenhet från likartade uppdrag eller relevanta språkkunskaper. Av beslutet framgår slutligen att valnämnden vid placering av rekryterade röstmottagare i val- och röstningslokaler ska eftersträva en spridning avseende ålder, kön och etnicitet så att det motsvarar befolkningen i kommunen.

Under samma sammanträde fattades beslut om röstmottagare till valdagen²⁵ och röstmottagare till förtidsröstningslokal samt ambulerande röstmottagning²⁶. Röstmottagare till valdagen kompletterades därefter under sammanträdena i maj²⁷, juni²⁸ och i augusti²⁹ där även eventuell ytterligare kompletterande rekrytering delegerades till respektive ordförande i vallokalerna. Till samtliga vallokaler rekryterades åtta personer, vilka fördelades i två lag som turades om att bemanna vallokalen, fyra åt gången inklusive ordförande eller vice ordförande.

I intervju beskrevs att rekryteringen av röstmottagare i stor utsträckning har skett via befintliga kontaktvägar i valorganisationen. Ordförande i vallokalerna var i huvudsak personer som sedan tidigare varit ordförande eller vice ordförande. Ingen annonsering gentemot allmänheten har behövt genomföras.

²⁴ Valnämndens protokoll 2022-04-19 §10

²⁵ Valnämndens protokoll 2022-04-19 §11

²⁶ Valnämndens protokoll 2022-04-19 §12

²⁷ Valnämndens protokoll 2022-05-17 §18

²⁸ Valnämndens protokoll 2022-06-21 §21

²⁹ Valnämndens protokoll 2022-08-23 §26

Till förtidsröstningslokal rekryterades sammanlagt 20 personer. Vid intervju framkom att röstmottagarna i förtidsröstningen i huvudsak var internt rekryterade tjänstepersoner, kompletterade med några erfarna valarbetare. Valkansliet beskrev i intervju att den erfarenhet och kompetens som finns med att arbeta med sekretessmaterial och de rutiner som finns i organisationen har varit en stor fördel.

3.4.2 Utbildning

Nämnden beslutade i mars 2022 utbildningsdatum inför valet 2022³⁰. Valnämndens kansli genomförde utbildningar under följande datum:

- Samtliga röstmottagare i vallokal den 5 september
- Valnämnden den 21 juni
- Röstmottagare förtidsröstning 22 augusti
- Ordförande och vice ordförande i valdistrikten 1 september

I huvudsak har det utbildningsmaterial som Valmyndigheten tillhandahåller för respektive utbildning använts, men i intervju beskrevs att materialet har anpassats utifrån lokala förutsättningar. I intervju beskrevs att valkansliet, för att få erforderlig kompetens till utbildningarna, hyrt in ett externt stöd med juridisk kompetens som hjälpt till att hålla i utbildningarna. Samtliga röstmottagare i röstnings- och vallokal har genomgått utbildning, inklusive ersättare. Ordförande och vice ordförande i vallokal har också deltagit i den allmänna utbildningen för röstmottagare i vallokal. En uppsamlingsutbildning genomfördes veckan innan valdagen för de röstmottagare som inte kunde delta i ordinarie utbildning.

Som ett komplement till det utbildnings- och handledningsmaterial som Valmyndigheten tillhandahåller till utbildningarna för röstmottagare beslutade valnämnden i samband med sammanträdet om lokala instruktioner för röstmottagare i vallokal³¹ och röstmottagare i förtidsröstningslokal³². Av instruktionerna framgår till exempel övergripande information om valdistrikten, kontaktuppgifter till valkansli och valnämnden, rollfördelning och instruktioner för placering av valsedlar, identitetskontroller, säkerhetsrutiner och resultatrapportering.

Utöver detta har flertalet informationsblad och specifika handledningar tagits fram och förmedlats till röstmottagarna, samlade i en pärm som tilldelats respektive vallokal. Bland dessa återfinns materiallista för vallokal, kontaktlista, bild på valsedelställens rätta ordning, checklista för säkerhet i vallokalen och en checklista för tillgänglighet.

³⁰ Valnämndens protokoll 2022-03-22 §1

³¹ Valnämndens protokoll 2022-03-22 §34

³² Valnämndens protokoll 2022-03-22 §35

Säters kommun
Granskning av valnämnden

2023-03-24

3.4.3 Bedömning

Vi bedömer att det har funnits rutiner för rekryteringen av röstmottagare, att tillräckligt med röstmottagare har rekryterats och att röstmottagarna har erhållit utbildning och information i god tid före valet.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll i allt väsentligt har säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför valet.

Vi bedömer att det har funnits en tydlig organisation och ansvarsfördelning i valorganisationen. Vi bedömer vidare att det har funnits en god kontinuitet, erfarenhet och kompetens i valorganisationen som har säkerställt ett ändamålsenligt genomförande av valet. Vi kan dock konstatera att det har saknats en samlad planering som vägleder genomförandet av valet, och bedömer att det är betydelsefullt att en planering upprättas för ett fortsatt strukturerat valarbete inför kommande allmänna val. Vi ser följaktligen positivt på att valorganisationen själva har identifierat detta behov och påbörjat ett arbete med en planeringsrutin efter innevarande val.

Vi bedömer att erforderliga riktlinjer och rutiner har framtagits inför valet, inkluderat ändamålsenliga rutiner för hantering av förtidsröster, dokument av sekretesskaraktär och avvikelser. Vi bedömer också att erfarenheten, kompetensen och närheten i valorganisationen har säkerställt en efterlevnad av gällande rutiner och riktlinjer.

Vi bedömer att det har funnits en ändamålsenlig struktur vid valet av vallokaler. Vi ser det som positivt att ett omtag kring vallokaler har gjorts mot bakgrund av nya regler vid valsedelställen. Vi kan konstatera att ett ändamålsenligt förarbete inför beslut om vallokaler genomförts och att ändamålsenliga handledningar har tilldelats röstmottagarna kring hur man säkerställer att vallokalen uppfyller grundläggande säkerhets- och tillgänglighetskrav. Vi bedömer vidare att valnämnden har tillgodosett möjligheterna till förtidsröstning. Vi kan dock konstatera att det efter valet identifierats ett antal brister avseende vallokalerna och anser att valorganisationen bör tillse att tillvarata dessa synpunkter inför kommande val.

Vi bedömer att det har funnits rutiner för rekryteringen av röstmottagare, att tillräckligt med röstmottagare har rekryterats och att röstmottagarna har erhållit utbildning och information i god tid före valet.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi valnämnden att:

- Tillse att den samlade planeringen implementeras och kommer framtida valorganisationer till del.
- Tillvarata utvärderingen av vallokalerna inför kommande val, särskilt mot bakgrund av de nya reglerna vid valsedelställen.

Säters kommun
Granskning av valnämnden

2023-03-24

Datum som ovan
KPMG AB

Simon Homander
Kommunal revisor

Liv Ahlgren
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kf § 15 Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

KS2023/0325

Beslut

Revisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande över revisionsrapporten från barn- och utbildningsnämnden till fullmäktiges sammanträde i februari 2024. Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av Sätters kommuns revisorer granskat arbetet mot kränkande behandling och diskriminering (fysisk såväl som digital) i skolan. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Det övergripande syftet med granskningen var att bedöma om huvudmannen, d v s barn- och utbildningsnämnden, för utbildningen bedriver ett ändamålsenligt1 arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever.

Granskningsrapporten

”Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att huvudmannen inte fullt ut bedriver ett ändamålsenligt arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever. Bedömningen bygger vi på att det inte är säkerställt att likabehandlingsplaner årligen upprättas och utvärderas. Huvudmannen begär inte någon fördjupad uppföljning och analys på en övergripande nivå av kränkningar som kan utgöra underlag för beslut om åtgärder av främjande och förebyggande karaktär.

Trots att antalet anmälningar kraftigt har ökat framkommer att anmälningar inte alltid görs till huvudman, vilket är en brist. Det saknas också rutiner för hur all personal som arbetar inom grundskolan ska informeras om och hållas uppdaterade på sina skyldigheter enligt skollag och diskrimineringslag.

Vi rekommenderar barn- och utbildningsnämnden att:

- tillse att all personal, d v s även icke pedagogisk personal såsom fastighetsskötare, vaktmästare och lokalvårdare, inom grundskolan ”har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet” och att de ”fullgör de skyldigheter” som åvilar dem enligt lag. (2 kap. 34 § 2 st. och 6 kap. § 5 SkoL). Det kan exempelvis säkerställas genom regelbunden utbildning och diskussioner vid arbetsplatsträffar.

- tillse att all personal inom grundskolan anmäler till rektor och rektor till huvudman i alla de fall där ett barn eller en elev ”anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten”. (6 kap. 10 § 1 st. SkoL).
- utveckla kvalitetsarbetet på huvudmannanivå vad gäller aggregerad uppföljning av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering (4 kap 5-6 §§ SkoL och 3 kap. 20 § DiskrL).
- säkerställa att samtliga skolenheter årligen upprättar en plan mot kränkande behandling (6kap. 8 § SkoL).”

2023-09-07

Till
Kommunfullmäktige

För kännedom
Barn- och utbildningsnämnden

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

KPMG har på uppdrag av Säters kommuns revisorer granskat arbetet mot kränkande behandling och diskriminering (fysisk såväl som digital) i skolan. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Det övergripande syftet med granskningen var att bedöma om huvudmannen, d v s barn- och utbildningsnämnden, för utbildningen bedriver ett ändamålsenligt¹ arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever.

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att huvudmannen inte fullt ut bedriver ett ändamålsenligt arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever. Bedömningen bygger vi på att det inte är säkerställt att likabehandlingsplaner årligen upprättas och utvärderas. Huvudmannen begär inte någon fördjupad uppföljning och analys på en övergripande nivå av kränkningar som kan utgöra underlag för beslut om åtgärder av främjande och förebyggande karaktär.

Trots att antalet anmälningar kraftigt har ökat framkommer att anmälningar inte alltid görs till huvudman, vilket är en brist. Det saknas också rutiner för hur all personal som arbetar inom grundskolan ska informeras om och hållas uppdaterade på sina skyldigheter enligt skollag och diskrimineringslag.

Vi rekommenderar barn- och utbildningsnämnden att:

- tillse att all personal, d v s även icke pedagogisk personal såsom fastighetsskötare, vaktmästare och lokalvårdare, inom grundskolan "har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet" och att de "fullgör de skyldigheter" som åvilar dem enligt lag. (2 kap. 34 § 2 st. och 6 kap. § 5 SkoL). Det kan exempelvis säkerställas genom regelbunden utbildning och diskussioner vid arbetsplatsträffar.
- tillse att all personal inom grundskolan anmäler till rektor och rektor till huvudman i alla de fall där ett barn eller en elev "anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten". (6 kap. 10 § 1 st. SkoL).
- utveckla kvalitetsarbetet på huvudmannanivå vad gäller aggregerad uppföljning av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering (4 kap 5-6 §§ SkoL och 3 kap. 20 § DiskrL).
- säkerställa att samtliga skolenheter årligen upprättar en plan mot kränkande behandling (6 kap. 8 § SkoL).

Revisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande över bifogad revisionsrapport från barn- och utbildningsnämnden till fullmäktiges sammanträde i februari 2024. Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.

Fredrik Andréén
Ordförande i kommunrevisionen

¹ Med ändamålsenligt menas att nämnden bedriver sin verksamhet i enlighet med de lagar, föreskrifter och regler som gäller för verksamheten samt i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. De lagar, specifika lagrum och andra styrdokument som avses i denna granskning har redovisats ovan rubriken revisionskriterier.

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

Rapport
Sätters kommun

KPMG AB

Datum 2023-09-07

Antal sidor 20

Sätters kommun

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

2023-09-07

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Om kränkande behandling och diskriminering	6
4	Resultat av granskningen	9
4.1	Skolinspektionens enkätresultat avseende kränkande behandling	9
4.2	Antalet anmälningar till huvudman	12
4.3	Organisation, riktlinjer och uppföljning	13
4.3.1	Bedömning	14
4.4	Personalens kunskap om författningarnas innebörd	15
4.4.1	Bedömning	15
4.5	Främjande och förebyggande arbete	16
4.5.1	Bedömning	17
4.6	Systematiskt kvalitetsarbete	17
4.6.1	Bedömning	18
5	Slutsats och rekommendationer	19

1 Sammanfattning

Vi har av Säters kommuns revisorer fått i uppdrag att granska arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Det övergripande syftet med granskningen var att bedöma om huvudmannen, d v s barn- och utbildningsnämnden, för utbildningen bedriver ett ändamålsenligt¹ arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever.

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att huvudmannen inte fullt ut bedriver ett ändamålsenligt arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever. Bedömningen bygger vi på att det inte är säkerställt att likabehandlingsplaner årligen upprättas och utvärderas. Huvudmannen begär inte någon fördjupad uppföljning och analys på en övergripande nivå av kränkningar som kan utgöra underlag för beslut om åtgärder av främjande och förebyggande karaktär.

Trots att antalet anmälningar kraftigt har ökat framkommer att anmälningar inte alltid görs till huvudman, vilket är en brist. Det saknas också rutiner för hur all personal som arbetar inom grundskolan ska informeras om och hållas uppdaterade på sina skyldigheter enligt skollag och diskrimineringslag.

Vi rekommenderar barn- och utbildningsnämnden att:

- tillse att all personal, d v s även icke pedagogisk personal såsom fastighetsskötare, vaktmästare och lokalvårdare, inom grundskolan "har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet" och att de "fullgör de skyldigheter" som åvilar dem enligt lag. (2 kap. 34 § 2 st. och 6 kap. § 5 SkoL). Det kan exempelvis säkerställas genom regelbunden utbildning och diskussioner vid arbetsplatsträffar.
- tillse att all personal inom grundskolan anmäler till rektor och rektor till huvudman i alla de fall där ett barn eller en elev "anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten". (6 kap. 10 § 1 st. SkoL).
- utveckla kvalitetsarbetet på huvudmannanivå vad gäller aggregerad uppföljning av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering (4 kap 5-6 §§ SkoL och 3 kap. 20 § DiskrL).
- säkerställa att samtliga skolenheter årligen upprättar en plan mot kränkande behandling (6 kap. 8 § SkoL).

¹ Med ändamålsenligt menas att nämnden bedriver sin verksamhet i enlighet med de lagar, föreskrifter och regler som gäller för verksamheten samt i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. De lagar, specifika lagrum och andra styrdokument som avses i denna granskning har redovisats ovan rubriken revisionskriterier.

2 Bakgrund

Vi har av Sätters kommuns revisorer fått i uppdrag att granska arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Skollag och diskrimineringslag ställer höga krav på att skolhuvudmannen motverkar kränkande behandling och diskriminering både vad planering, aktiva åtgärder och uppföljning beträffar.

Sätters kommuns revisorer konstaterar utifrån sin riskbedömning att det är angeläget att följa upp arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan för att säkerställa att alla elever tillförsäkras en skolmiljö präglad av trygghet och studero utan kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om huvudmannen, d v s barn- och utbildningsnämnden, för utbildningen bedriver ett ändamålsenligt² arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har huvudmannen rutiner för att upptäcka, anmäla, utreda, dokumentera, åtgärda samt följa upp kränkande behandling och diskriminering?
- Görs anmälan till rektor respektive huvudman i alla fall då en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling?
- Säkerställer huvudmannen att personalen känner till, uppdateras på och fullgör de skyldigheter som lagen föreskriver? Med personalen avses i lagen inte bara lärare utan alla anställda inom verksamheten såsom servicepersonal, skolassistenter med flera.
- Bedrivs ett främjande och förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling och diskriminering?
- Bedriver huvudmannen ett systematiskt kvalitetsarbete inom området kränkande behandling och diskriminering?

Granskningen omfattar grundskolan.

² Med ändamålsenligt menas att nämnden bedriver sin verksamhet i enlighet med de lagar, föreskrifter och regler som gäller för verksamheten samt i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. De lagar, specifika lagrum och andra styrdokument som avses i denna granskning har redovisats ovan rubriken revisionskriterier.

Sätters kommun

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

2023-09-07

2.2 Revisionskriterier

Vi bedömer om rutinerna uppfyller

- kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §,
- skollagen (2010:800) 6 kap.,
- diskrimineringslagen (2008:567), 1:1, 2:5-7, 3:1-3, 16, 18-20, och
- tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom studier av Skolinspektionens skolenkät och beslut samt kommunens interna dokument. Intervjuer har genomförts med barn- och utbildningsnämndens presidium, skolchef, urval av rektorer, lärare samt representanter för elevhälsan.

Rapporten är faktakontrollerad av barn- och utbildningssektorns ledning samt utvecklare och utredare.

3 Om kränkande behandling och diskriminering

I skollagens 6 kapitel regleras om "åtgärder mot kränkande behandling" inom utbildning. Kränkande behandling definieras i skollagen 6 kap. 3 § som "ett uppträdande som utan att vara diskriminering... kränker ett barns eller elevs värdighet". Vad som gäller diskriminering regleras i diskrimineringslagen. "Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen... eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev". (2 kap. 5 § diskrimineringslagen).

Diskrimineringsgrunderna, enligt diskrimineringslagens 1 kap. 5 § är: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Sedan den 1 januari 2015 har begreppet funktionsnedsättning ersatt funktionshinder i hela lagen.

Även begreppet diskriminering definieras under fem punkter: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera. (1 kap. 4 § diskrimineringslagen).

I Skolverkets allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" förutsätts att den som diskriminerar har någon form av makt, det vill säga en skolledare eller lärare kan diskriminera, men inte en kamrat. Att utsätta någon eller några för trakasserier kan däremot även en elev göra. Detta benämns i dagligt tal för mobbning, men begreppet används inte i lagtexterna. (SKOLFS 2012:10)³.

Enligt skollagens 2 kap. 34 § 2 st. ska huvudmannen tillse att "personal vid förskole- och skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet". När det gäller åtgärder mot kränkande behandling påtalas ytterligare "att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget". (6 kap. 5 § SkoL).

Skollagen ställer krav på att huvudmannen ska:

- bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling,
- tillse att "åtgärder genomförs för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling",
- tillse att det årligen upprättas en plan mot kränkande behandling (6 kap. 6-8 §§ SkoL),
- "skyndsamt utreda omständigheterna kring ... uppgivna kränkningar" och
- vidta åtgärder som krävs "för att förhindra kränkande behandling i framtiden". (6 kap. 10 § SkoL)

Även diskrimineringslagen ställer krav på ett aktivt arbete från huvudmannens (utbildningsanordnarens) sida. Huvudmannen, anställda och uppdragstagare i

³ Texten kan gälla som stöd, även om det allmänna rådet har upphört att gälla i samband med förändringar i diskrimineringslagen.

Säters kommun

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

2023-09-07

verksamheten "får inte diskriminera något barn eller någon elev". (2 kap. 5 § DiskrL)
Om huvudmannen får kännedom om att ett barn eller elev i samband med verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier ska omständigheterna utredas och åtgärder vidtas för att förhindra trakasserier i framtiden. (2 kap. 7 § DiskrL)

Huvudmannen ska vidare:

- "bedriva ett arbete med aktiva åtgärder".
 - aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. (3 kap. 1 § DiskrL)
 - arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att
 1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
 2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
 3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
 4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. (3 kap. 2 § DiskrL).
 - Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt. (3 kap. 3 § DiskrL)
- "ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier". (3 kap. 18 § DiskrL)
- "samverka med dem som deltar i" utbildningen. (3 kap. 19 § DiskrL)
- "varje år skriftligen dokumentera arbetet med aktiva åtgärder enligt 16 och 18 §§." (3 kap. 20 § DiskrL)
 - Dokumentation ska innehålla
 - 1. en redogörelse för alla delar av arbetet som det beskrivs i 2 och 3 §§,
 - 2. en redogörelse för de åtgärder som vidtas och planeras enligt 18 §, och
 - 3. en redogörelse för hur samverkansskyldigheten enligt 19 § fullgörs.

Sedan den 1 januari 2017 ställs inte längre krav på upprättande av likabehandlingsplan utan i stället regleras i 3 kap. 20 § diskrimineringslagen om årlig dokumentation av aktiva åtgärder.

Sätters kommun

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

2023-09-07

I arbetet mot kränkande behandling och trakasserier är det viktigt att barnens och elevernas synpunkter och tankar tas tillvara. Detta fastslås i allmänhet i skollagen (4 kap. 9 §) och i läroplanen för grundskolan. I "förfordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling" tydliggörs att planerna ska upprättas och följas upp under medverkan av eleverna. (SFS 2006:1083).

4 Resultat av granskningen

Skolinspektionen genomförde under hösten 2022⁴ en riktad tillsyn av Klockarskolan i Sätters kommun gällande bl.a. arbetet mot kränkande behandling. Med anledning av tillsynen riktade Skolinspektionen med stöd av 26 kap. 11 § skollagen en anmärkning mot Sätters kommun avseende brister i åtgärder mot kränkande behandling.

Anmärkningen bygger på Skolinspektionens bedömning att skolans arbete mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav, vad gäller anmälan till rektor.

Skolinspektionen beslutade efter uppföljning att avsluta ärendet⁵.

4.1 Skolinspektionens enkätresultat avseende kränkande behandling

Skolinspektionen genomför vartannat⁶ år en skolenkät hos varje skolhuvudman; i skolenkäten tillfrågas eleverna i årskurs fem och årskurs nio om bland annat anpassning efter elevens behov, kränkande behandling samt studiero och trygghet. Skolinspektionens senaste enkätundersökning i Sätters kommun genomfördes 2021 med elever i årskurs 5 och 9 i grundskolan, årskurs 2 i gymnasiet samt vårdnadshavare och pedagogisk personal. För denna granskning är eleverna i årskurs 5 och 9 samt pedagogernas syn på inspektionens frågor om kränkningar intressant.

Jag känner mig trygg i skolan	stämmer helt och hållet	stämmer till stor del	stämmer till viss del	stämmer inte alls	vet ej	medelvärde ⁷ Säter/ enkätomg.
årskurs 5	69 %	22 %	4 %	-	-	8,7 / 7,9
årskurs 9	39 %	40 %	10 %	-	-	7,5 / 7,5

Skolinspektionen, Skolenkät

Majoriteten av eleverna i Sätters kommun känner sig trygga i skolan. Av enkäten framgår att eleverna i årskurs 5 känner sig något mer trygga i jämförelse med eleverna i årskurs 9 och genomsnittet i enkätomgången.

⁴ Skolinspektionen Dnr 2022:6386

⁵ Skolinspektionen Dnr SI 2022:6386

⁶ Skolenkäten genomförs varje år vilket betyder att varje enkätomgång omfattar hälften av rikets huvudmän

⁷ Medelvärdet visar i hur hög grad som respondenterna instämmer i påståendet. Det högsta värdet är 10 och det lägsta 0. Den första siffran anger medelvärdet i Sätters kommuns grundskolor och den andra siffran medelvärdet för alla elevernas svar i enkätomgången från 2021.

Sätters kommun

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

2023-09-07

Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot mig	Alltid	Ibland	Sällan	Aldrig	Vet inte	medelvärde ⁸ Säter/ enkätomg.
årskurs 5	66%	21%	*	*	7%	8,7 / 8,1
årskurs 9	34%	36%	13%	9%	9%	6,8 / 7,0

Skolinspektionen, Skolenkät

Av enkäten framgår att elever i årskurs 9 i lägre grad än eleverna i årskurs 5 vet vem på skolan de kan prata med om någon har varit elak mot dem. Eleverna i årskurs 5 i Sätters kommun ställer sig också mer positivt än genomsnittet i enkätomgången till frågan om de vet vem de kan prata med om någon varit elak.

I enkäten till den pedagogiska personalen svarade 73 procent att påståendet ”jag vet vad jag ska göra om jag upptäcker att en elev utsätts för kränkningar” stämmer helt och hållet. Snittet i Sätters kommun vad gäller den pedagogiska personalens kännedom om vad som ska göras vid situationer där elever utsätts för kränkningar är något lägre än snittet i enkätomgången.

⁸ Medelvärdet visar i hur hög grad som respondenterna instämmer i påståendet. Det högsta värdet är 10 och det lägsta 0.

Sätters kommun

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

2023-09-07

De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att någon har varit elak mot en elev	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Vet inte	medelvärde ⁹ Säter/ enkätomg.
årskurs 5	50 %	37 %	8 %	-	-	7,9 / 7,6
årskurs 9	23 %	33 %	23 %	- %	- %	6,2 / 6,4

Skolinspektionen, Skolenkät

Majoriteten av eleverna i Sätters kommun svarar i enkäten att de tycker att de vuxna på skolan reagerar om de får reda på att någon varit elak. Eleverna i årskurs 9 ställer sig dock mer kritiska till frågan i jämförelse med eleverna i årskurs 5. Eleverna i årskurs 5 svarar mer positivt än genomsnittet i enkätomgången på påståendet.

Intervjuade lärare menar att en anledning till att eleverna i årskurs 9 ställer sig mer kritiska till Skolinspektionens påståenden gällande arbetet mot kränkande behandling kan vara att det är "svårare" för dessa elever att veta vem de ska vända sig till när kränkningar har förekommit. Eleverna i årskurs 5 har generellt endast en klasslärare, vilket skapar en trygghet.

Intervjuade rektorer menar också att äldre elever generellt vill bli involverade och få kännedom om hanteringen av olika kränkingsärenden, vilket de inte alltid har rätt till. Äldre elever kan också ha synpunkter på hur elever som är involverade i kränkingsärenden ska "straffas".

⁹ Medelvärdet visar i hur hög grad som respondenterna instämmer i påståendet. Det högsta värdet är 10 och det lägsta 0.

4.2 Antalet anmälningar till huvudman

Antalet anmälningar till huvudman om kränkande behandling i grundskolan:

- 2020 inkom 295 anmälningar,
- 2021 inkom 238 anmälningar,
- 2022 inkom 298 anmälningar och
- fram till den 15 mars 2023 har 239 anmälningar inkommit

Enligt flera av de intervjuade beror den kraftiga ökningen av anmälningar på utbildningsinsatser som genomförts med den pedagogiska personalen i början av år 2023. Det har fått till konsekvens att personalen i högre grad anmäler befarade kränkningar.

I tabellen nedan framgår antal ärenden av kränkningar, dels elever emellan (elev), dels mellan personal och elev (pers.) vid kommunala grundskoleenheter i Sätters kommun som har handlagts av Skolinspektionen. I denna statistik ingår eventuella ärenden som har behandlats av Barn- och elevombudet, som lyder under Skolinspektionen. Var inom myndigheten ett ärende utreds beslutas av Skolinspektionen.

Anmälningsgrund - kränkande behandling	2021		2020		2019	
	elev	pers.	elev	pers.	elev	pers.
antal ärenden	2	1	4	5	2	3
- pågående						
- varav kritik	1		1	1		1
- varav utan kritik/avskrivning	1	1	3	4	2	2

Siris, Skolverket, anmälningar till Skolinspektionen, 2019–2021

Under de tre senaste åren har antalet ärenden gällande elever uppgått till 17. Av tabellen framgår att Skolinspektionen riktat kritik mot Sätters kommun beträffande arbetet med att förhindra kränkande behandling vid fyra tillfällen under de tre senaste åren. Skolinspektionens kritik har gällt brister i skyndsamt utredning av omständigheter kring uppgivna kränkningar och anmälan till huvudman.

Mellan år 2020 och fram till tidpunkten för granskningen har kommunen erhållit 15 skriftliga klagomål från vårdnadshavare beträffande arbetet mot kränkande behandling.

- 2020 inkom två klagomål,
- 2021 inkom fyra klagomål,
- 2022 inkom åtta klagomål och

- fram till april 2023 har två klagomål inkommit.

Klagomålen har i flera fall rört bristande åtgärder på enhetsnivå vad gäller trygghet, studiero och kränkande behandling.

4.3 Organisation, riktlinjer och uppföljning

I Säters kommun ansvarar barn- och utbildningsnämnden för utbildningsväsendet enligt skollag. Som stöd i arbetet finns barn- och utbildningssektorn som leds av en sektorchef tillika skolchef.

Inom barn- och utbildningssektorn finns ett gemensamt digitalt system för arbetet med kränkande behandling och diskriminering. I intervjuer framkommer att skolenheterna, med utgångspunkt från det digitala systemets uppbyggnad, ska utforma egna lokala rutiner för hur arbetet mot kränkande behandling och diskriminering ska organiseras. Detta innebär, enligt flera av de intervjuade, att rutiner och arbets sätt i stort är desamma vid kommunens samtliga skolenheter. Rutinerna finns dokumenterade i skolenheternas likabehandlingsplaner och ska årligen följas upp och revideras. Gemensamt för samtliga skolenheter är att anmälda kränkningar följs upp och kontrolleras av sektorns controller. Om anmälan skulle innehålla brister skickas anmälan tillbaka för komplettering. Uppfattningen är, bland flera av de intervjuade, att anmälningarnas innehåll har blivit bättre sedan sektorns controller fick i uppgift att kontrollera genomförda anmälningar.

Intervjuade rektorer och lärare menar att det digitala systemet i stort är ändamålsenligt. Systemet kan dock, i vissa avseenden, upplevas som tidskrävande. Detta då det är stora mängder obligatorisk information som ska dokumenteras och i vissa fall upplevs som upprepningar. Intervjuade lärare bedömer att systemet är särskilt tidskrävande när det är flera elever involverade i samma ärende, som ska anmälas.

Huruvida en händelse ska bedömas så att en anmälan om kränkande behandling ska göras har diskuterats på skolenheterna, enligt lärarna. Vid varje händelse som kan bli aktuell att anmäla görs en avvägning och om det råder osäkerhet diskuteras händelsen med närmaste kollega, menar lärarna. Att göra en anmälan i det digitala systemet bedöms dock vara mindre aktuellt vid händelser som rör elever som sällan eller aldrig varit involverade i kränkingsärenden. Intervjuade rektorer menar att personalen har blivit uppmanade att hellre göra en anmälan än tvärtom om de skulle vara osäkra, vilket också bedöms vara en anledning till att antalet anmälningar har ökat. Det kan dock förekomma att händelser som ska anmälas missas. Det gäller framför allt vid situationer där vuxen personal vid skolan inte varit närvarande.

Av nämndens delegationsordning¹⁰ framgår att nämnden har delegerat till rektor att skyndsamt utreda omständigheterna kring anmälda kränkningar och vidta nödvändiga åtgärder. I intervjuer framkommer att det i praktiken varierar vem som genomför utredningen. På vissa skolenheter genomförs utredningen av rektor eller av den som rektor utser, vanligtvis mentor eller den personal som anmält kränkningen. Utredningen dokumenteras i det digitala systemet och är, enligt intervjuade rektorer, detaljrik.

¹⁰ BUN § 6 2023-01-11

Säters kommun

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

2023-09-07

Drygt en till två veckor efter att utredningen har startats ska uppföljningssamtal genomföras med berörd/berörda elever. Det är först när alla inblandade parter, d v s elev, personal och vårdnadshavare, anser att trakasserier och kränkande behandling har upphört som utredningen avslutas. Av skolenheternas riktlinjer framgår att det kan bli aktuellt att koppla in socialtjänst och polis under utredningens gång beroende på händelse och allvar.

Vid genomgång av nämndens protokoll från de senaste tre åren framgår att anmälan av kränkande behandling har rapporterats löpande¹¹. Intervjuat presidium menar att rapportering till nämnd, vad gäller kränkande behandling är god. Av den löpande rapporteringen framgår, enligt protokollen, pågående och avslutade ärenden. Nämnden erhåller också information om vilken typ av kränkning som har skett och var kränkningen ägt rum, enligt presidiet.

4.3.1 Bedömning

Vi bedömer att det inom barn- och utbildningsnämndens verksamhet finns rutiner som styr arbetet mot kränkande behandling och vi ser positivt på att kvalitén av genomförda anmälningar kontrolleras.

Trots att antalet anmälningar till rektor har ökat kraftigt framkommer i intervjuer att lärare av olika skäl underlåter att anmäla. Vi konstaterar därför att det inte fullt ut är säkerställt att anmälan till rektor respektive huvudman görs i alla de fall då en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.

¹¹ Anmälan om kränkande behandling har inte rapporterats vid BUN 2021-10-27, 2022-06-03, 2022-01-11, 2023-02-22

4.4 Personalens kunskap om författningarnas innebörd

Enligt skollagen har huvudmannen ansvar för att personalen "har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet" och att de "fullgör de skyldigheter" som åvilar dem enligt skollagens 6 kapitel om åtgärder mot kränkande behandling.

I Sätters kommun är större delen av personalen i grundskolan anställd under barn- och utbildningsnämnden. Det gäller dock inte fastighetsskötare, lokalvårdare och måltidspersonal. I intervjuer framkommer att det saknas rutiner för att säkerställa att all personal inom skolans verksamhet har nödvändiga insikter i gällande föreskrifter och fullgör de skyldigheter som åvilar enligt skollag. Den personal som inte är anställd under barn- och utbildningsnämnden har inte heller tillgång till kommunens system för anmälan av kränkande behandling, vilket intervjuade rektorer menar är problematiskt då det kan medföra att alla kränkningar inte blir anmälda. Nämndens presidium uppger att de är medvetna om problematiken och menar att det pågår ett arbete att se över hur all personal inom skolan ska få kännedom om och agera i enlighet med gällande lagstiftning.

För den pedagogiska personalen tas frågan om hur arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska bedrivas upp i samband med uppstarter av verksamhetsår. I förekommande fall diskuteras även arbetet vid arbetsplatsträffar (APT). Nyanställd pedagogisk personal som påbörjar sin anställning under pågående läsår får information om arbetet mot kränkande behandling i samband med introduktionen vid skolenheten. Det har dock, enligt intervjuade rektorer, identifierats ett behov att se över introduktionen och säkerställa att nyanställd personal i ett tidigt skede får information om skolans rutiner. Det finns vid skolenheterna ingen uttalad funktion dit personal kan vända sig vid frågor. Om personalen skulle vara osäker kan de vända sig till exempelvis rektor, elevhälsa eller närmaste kollega.

Intervjuade lärare upplever att den pedagogiska personalen i stort har fått tillräckligt med utbildning för att känna till och agera i enlighet med gällande lagstiftning. Uppfattningen är dock att de utbildningsinsatser som den pedagogiska personalen erhåller i huvudsak bygger på att säkerställa kännedomen om skolenheternas rutiner och arbetssätt. Flera av de intervjuade lärarna menar därför att det finns behov av att utveckla utbildningsinsatserna till att även behandla hur utåtagerande elever eller elever som ofta är involverade i kränkingsärenden kan hanteras.

Bilden av att den pedagogiska personalen i stort erhåller tillräckligt med utbildning för att känna till och agera i enlighet med gällande lagstiftning delas av intervjuade representanter för elevhälsan. Uppfattningen är dock att det finns behov av att utveckla utbildningsinsatserna för den personal som inte är heltidsanställd, det gäller exempelvis vikarier.

4.4.1 Bedömning

Vi bedömer att huvudmannen verkar för att den pedagogiska personalen har insikter om och fullgör sina skyldigheter vad gäller arbetet mot kränkande behandling. Vi konstaterar däremot att det saknas rutiner för hur all personal som arbetar inom grundskolan ska informeras om och hållas uppdaterade på sina skyldigheter enligt

skollag och diskrimineringslag. Detta ansvar åvilar huvudmannen enligt skollagens 6 kapitel § 5.

4.5 Främjande och förebyggande arbete

Enligt skollag ska varje skolenhet årligen upprätta en plan mot kränkande behandling. I Sätters kommun byggs inte planerna på någon gemensam mall men de ska, enligt intervjuade rektorer, utgå från Skolverkets rekommendationer.

Vid tidpunkten för granskningen saknas aktuella planer för Enbacka skola och Kungsgårdsskolan. Att aktuella planer saknas vid vissa skolenheter uppges bl.a. bero på rektorsbyten och för hög arbetsbelastning. Intervjuade rektorer framför dock att trots avsaknaden av aktuella planer så bedriver skolenheterna ett främjande och förebyggande arbete i linje med föregående års planer. Intervjuad skolchef framför att det är en brist att vissa skolenheter saknar aktuella likabehandlingsplaner och menar att det finns skäl för nämnden att säkerställa att nya planer årligen upprättas. För att säkerställa att skolenheterna har utformat planer mot kränkande behandling har barn- och utbildningsnämnden i sitt årshjul för år 2023 beslutat att ett urval av skolenheternas planer ska kontrolleras under oktober/november.

Likabehandlingsplanerna är, enligt flera av de intervjuade, ett levande dokument. Den pedagogiska personalen och elevhälsoteamen vid skolenheterna är i varierande omfattning involverade i framtagandet och utvärdering av planerna. Elever involveras genom elevråd, besvarande av olika enkäter samt genom trygghetsvandringar i skolans lokaler.

Av planerna framgår, förutom rutiner för arbetet mot kränkande behandling, bl.a. en utvärdering av föregående års plan, en nulägesanalys och vilka åtgärder som ska vidtas baserat på nulägesanalysen.

Nedan följer i punktform ett urval av åtgärder, så som de redovisas i planerna.

- Styrda rastaktiviteter via skolans rörelsesatsning
- Scheman för buss- och rastvärdar för att tillse att vuxen personal är närvarande vid påstigning på buss samt under alla raster för säkra trygghet.
- Lekregler skrivs ner och finns tillgängliga för elever och rastvärdar på skolan.
- Tillsammans med klassråd, elevråd och matråd ses skolans trivselregler och matsalsregler över.
- Varje klass genomför värdegrundsövningar utifrån lämplighet, ålder och uppkomna behov.
- Under "klassens tid" får eleverna kontinuerligt arbeta med trivselrutiner, värdegrundsfrågor och demokratiska processen med stöd av personal, elevråd och de elever/personal som årligen bl.a. besöker Auschwitz för att fortbilda inom området "tolerans".

Intervjuade representanter för elevhälsan menar att det finns en ambition inom elevhälsan att arbeta främst främjande och förebyggande mot kränkande behandling, men att de ofta hamnar i det åtgärdande arbetet. En orsak som lyfts fram är bristande analyser av anmälda kränkningar på en övergripande nivå. För att skapa bättre förutsättningar att främst arbeta främjande och förebyggande mot kränkande behandling avser elevhälsan tillsammans med skolenheternas rektorer att, till hösten år 2023, stärka analysen av den dokumentation som samlas i elevhälsans dokumentationssystem. Enligt intervjuade representanter finns det inom elevhälsans dokumentationssystem olika digitala processer som skapar förutsättningar för att bl.a. kunna dokumentera och analysera statistik på en övergripande nivå.

4.5.1 Bedömning

Vi bedömer att det delvis bedrivs ett främjande och förebyggande arbete vid skolenheterna för att motverka kränkande behandling. Det är en brist att elevhälsan inte främst arbetar främjande och förebyggande mot kränkande behandling och att inte samtliga skolenheter har en uppdaterad likabehandlingsplan.

Vi konstaterar emellertid att huvudmannen inom ramen för sitt årshjul avser kontrollera ett urval av skolenheternas likabehandlingsplaner. Vi bedömer att det är angeläget att huvudmannen följer upp och säkerställer att samtliga skolenheter har en uppdaterad och aktuell likabehandlingsplan samt att det bedrivs ett förebyggande arbete.

4.6 Systematiskt kvalitetsarbete

Barn- och utbildningsnämnden erhåller årligen en kvalitetsredovisning innehållandes en uppföljning av verksamheterna inom barn- och utbildningssektorn. Vi har tagit del av kvalitetsredovisningen för år 2022 och noterar att nämnden inom ramen för målet "Hög måluppfyllelse" har beslutat om aktiviteten att "trygghet ökar": Aktiviteten gällande trygghet har följts upp genom en enkätundersökning bland elever i årskurs 5 och 9. Av kommentarer till redovisningen framgår att elevernas upplevelser av trygghet är oförändrade mellan vårterminen och höstterminen år 2022. I intervju framkommer att rektorerna, med anledning av målet och aktiviteterna, arbetar med olika delaktiviteter med stöd av sektorns digitala verktyg för planering, uppföljning och analys. Under år 2022 har dessa delaktiviteter bl.a. handlat om elevenkät och trygghetsvandringar tillsammans med eleverna. Målet och aktiviteten har också följts upp genom kvalitetssamtal tillsammans med sektorsledningen, enligt intervjuade rektorer.

Enligt uppgift från skolchef har nämnden, vid tidpunkten för granskningen, ännu inte beslutat om några mål för år 2023. Nya mål kommer att utarbetas och beslutas om under augusti/september 2023.

Utöver den uppföljning nämnden begär i samband med kvalitetsredovisningen erhåller nämnden löpande rapportering av pågående och avslutade ärenden om kränkande behandling, se avsnitt 4.2. Nämnden begär däremot inte någon sammanställning och analys av anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Intervjuat presidium bedömer att den löpande rapporteringen av pågående och avslutade ärenden om kränkande behandling är tillräcklig och menar att nämnden vid behov kan bjuda in sektorledning och/eller berörda rektorer för dialog. Det gäller bl.a. om någon skolenhet skulle sticka ut vad gäller antalet anmälningar om kränkande

Säters kommun

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

2023-09-07

behandling, exempelvis om skolenhetens antal anmälningar om kränkande behandling skulle minska eller öka. En dialog gällande bl.a. arbetet mot kränkande behandling genomförde nämnden senast med Klockarskolan den 22 februari 2023¹² där nämnden erhöll information om Skolinspektionens besök vid skolan under hösten 2022.

Som framgår av avsnitt 4.5 *"Främjande och förebyggande arbete"* har barn- och utbildningsnämnden i sitt årshjul för år 2023 beslutat att ett urval av skolenheternas planer ska kontrolleras under oktober/november.

4.6.1 Bedömning

Vi bedömer att huvudmannen delvis bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete inom området kränkande behandling och diskriminering. Bedömningen bygger vi på huvudmannen löpande följer upp pågående och avslutade ärenden om kränkande behandling.

Vi bedömer, utifrån lagstiftarens krav på systematiskt kvalitetsarbete, att nämnden en till två gånger per år borde inhämta fördjupad information på en övergripande nivå vad gäller kränkande behandling. Det kan handla om antalet kränkningar per skolenhet, inblandade, typ av kränkning, var och när kränkningen ägde rum och så vidare. Om nämnden utvecklar analysen av kränkingsanmälningarna skulle nämnden också få ett viktigt underlag för eventuella beslut om åtgärder av främjande och förebyggande karaktär.

¹² BUN 2023-02-22 § 23

5 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att huvudmannen inte fullt ut bedriver ett ändamålsenligt arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever. Bedömningen bygger vi på att det inte är säkerställt att likabehandlingsplaner årligen upprättas och utvärderas. Huvudmannen begär inte någon fördjupad uppföljning och analys på en övergripande nivå av kränkningar som kan utgöra underlag för beslut om åtgärder av främjande och förebyggande karaktär.

Trots att antalet anmälningar kraftigt har ökat framkommer att anmälningar inte alltid görs till huvudman, vilket är en brist. Det saknas också rutiner för hur all personal som arbetar inom grundskolan ska informeras om och hållas uppdaterade på sina skyldigheter enligt skollag och diskrimineringslag.

Vi rekommenderar barn- och utbildningsnämnden att:

- tillse att all personal, d v s även icke pedagogisk personal såsom fastighetsskötare, vaktmästare och lokalvårdare, inom grundskolan "har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet" och att de "fullgör de skyldigheter" som åvilar dem enligt lag. (2 kap. 34 § 2 st. och 6 kap. § 5 SkoL). Det kan exempelvis säkerställas genom regelbunden utbildning och diskussioner vid arbetsplatsträffar.
- tillse att all personal inom grundskolan anmäler till rektor och rektor till huvudman i alla de fall där ett barn eller en elev "anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten". (6 kap. 10 § 1 st. SkoL).
- utveckla kvalitetsarbetet på huvudmannanivå vad gäller aggregerad uppföljning av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering (4 kap 5-6 §§ SkoL och 3 kap. 20 § DiskrL).
- säkerställa att samtliga skolenheter årligen upprättar en plan mot kränkande behandling (6 kap. 8 § SkoL).

Sätters kommun

Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

2023-09-07

Datum som ovan

KPMG AB

Klara Engström

Kommunal revisor

Joakim Nertyk

Certifierad kommunal revisor, specialist

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kf § 16 Revisionsrapporter

Ange diarienummer

Beslut

Bakgrund

Granskningsrapporten

Kf § 17 Rapport avseende ej verkställda beslut kvartal 1 2023

KS2023/0319

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna rapporten.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har överlämnat rapport avseende ej verkställda beslut för kvartal 1 2023 och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut för kvartal 1 2023. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska rapporteras till IVO. Det gäller beslut enligt 9 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § SoL

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap 6 f§ SoL har rapporterats som ej verkställt.

Rapport till revisorer och kommunfullmäktige

Enligt 16 kap SoL ska kommunens revisorer och kommunfullmäktige informeras om ej verkställda/verkställda beslut.

Rapport avseende ej verkställda beslut - kvartal 1 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna rapporten.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har överlämnat rapport avseende ej verkställda beslut för kvartal 1 2023 och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut för kvartal 1 2023. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska rapporteras till IVO. Det gäller beslut enligt 9 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § SoL.

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap 6 f§ SoL har rapporterats som ej verkställt.

Rapport till revisorer och kommunfullmäktige

Enligt 16 kap SoL ska kommunens revisorer och kommunfullmäktige informeras om ej verkställda/verkställda beslut.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsen

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Sn § 85 Rapport avseende ej verkställda beslut – kvartal 1 2023

SN2023/0196

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Ärendebeskrivning

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut kvartal 1, 2023. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställdes och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § SoL.

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap 6 f§ SoL har rapporterats som ej verkställt.

Rapport till revisorer och kommunfullmäktige

Enligt 16 kap SoL ska kommunens revisorer och kommunfullmäktige informeras om ej verkställda/verkställda beslut.

Underlag till beslut

Sammanställning rapport kvartal 1, 2023

Delges

Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen

Rapport till IVO 2023-03-31 (avser kvartal 1 2023)

Beslut om kontaktperson enligt 9 kap 4 § LSS

Rapport om:

- 1 verkställt beslut

Beslutsdatum	Verkställt	Kommentar
2022-07-01	2023-03-01	Alternativa kontaktpersoner har presenterats men den enskilde känner inte att dessa passar.

Beslut om ledsagarservice enligt 9 kap 3 § LSS

Rapport om:

- 1 ej verkställt beslut

Beslutsdatum	Verkställt	Kommentar
2021-11-11		Har haft svårt att uppfylla kraven eftersom specifika önskemål. Samt att individen inte har gått att nå.

Beslut om avlösarservice enligt 9 kap 5 § LSS

Rapport om:

- 1 ej verkställt beslut

Beslutsdatum	Verkställt	Kommentar
2022-05-20		Arbetsmiljöproblem relaterade till den enskilde

Beslut om särskild boende enligt 4 kap 1 § SOL

Rapport om:

- 16 ej verkställt beslut
- 8 verkställda beslut

Beslutsdatum	Verkställt	Kommentar
2022-06-22	2023-02-08	Återtagit ansökan
2022-07-22	2023-02-06	Har blivit erbjuden plats och tackat ja. Inflytt sker snarast
2022-08-16	2023-03-21	Erbjuden kompenserande hemtjänstinsatser
2022-08-12	2023-02-10	Erbjuden plats och tackat ja. Inflytt pågår
2022-08-29	2023-02-15	Bor idag på korttidsplats i väntan på särskilt boende men har tackat nej till erbjuden plats pga fel kommunedel.
2022-09-14	2023-02-22	Beviljats utökade hemtjänstinsatser enligt behov.

2022-09-14	2023-02-13	Bor idag på korttidsplats i väntan på särskilt boende.
2022-09-19		Beviljats utökade hemtjänstinsatser enligt behov. Nytt särskilt boende är under uppbyggnad. Försenat 1 år pga överklagan. Klart oktober 2023
2022-09-19		Beviljats utökade hemtjänstinsatser enligt behov. Nytt särskilt boende är under uppbyggnad. Försenat 1 år pga överklagan. Klart oktober 2023
2022-09-19	2023-04-23	Erbjuden korttidsplats v 52. Tackade nej. Fick utökade hemtjänstinsatser. Nytt särskilt boende är under uppbyggnad. Försenat 1 år pga överklagan. Klart oktober 2023
2022-09-26		Nytt särskilt boende är under uppbyggnad. Försenat 1 år pga överklagan. Klart oktober 2023
2022-09-29		Bor idag på korttidsplats i väntan på särskilt boende. Nytt särskilt boende är under uppbyggnad. Försenat 1 år pga överklagan. Klart oktober 2023
2022-09-29		Bor idag på korttidsplats i väntan på särskilt boende. Nytt särskilt boende är under uppbyggnad. Försenat 1 år pga överklagan. Klart oktober 2023
2022-10-27		Vistas på korttidsboende sedan dec 2022. Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023.
2022-10-27		Har kompenserande hemtjänstinsatser samt dagverksamhet. Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023.
2022-10-17		Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023. Har fått kompenserande hemtjänstinsatser samt dagverksamhet.
2022-10-28		Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023. Har fått kompenserande insatser i form av dagverksamhet och anhörigavlösning.
2022-10-28		Personen är bosatt i Falu kommun och har ansökt om särskilt boende i Sätters kommun. Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023.
2022-11-01		Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023. Har fått kompenserande hemtjänstinsatser.
2022-11-28		Vistas på korttidsboende sedan september 2022. Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023.
2022-11-28		Erbjuden kompenserande lösning i form av korttidsvistelse en vecka var fjärde vecka och anhörigavlösning. Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023.
2022-12-14		Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023. Har fått kompenserande hemtjänstinsatser
2022-12-14		Personen är hemmahörande i Mora kommun och har ansökt i Sätters kommun. Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023.
2022-12-19		Nytt särskilt boende under byggnation beräknas öppna V40 2023. Har fått kompenserande hemtjänstinsatser.

Beslut om korttidsplats enligt 4 kap 1 § SOL

Rapport om:

- 1 ej verkställt beslut

2022-11-16		Individen har tackat nej till erbjuden plats pga sjukdom och anslutning till julhelg.
------------	--	---

Beslut om äldreomsorg enligt 4 kap 1 § SOL

Rapport om:

- 1 återtagit ansökan

Beslutsdatum	Återtagit	Kommentar
2022-07-04	2023-03-06	Har erbjudits och tackat nej vid flera tillfällen. Har ej själv återkommit om att starta insatserna som överenskommits.

Beslut om kontaktperson enligt 4 kap 1 § SOL

Rapport om:

- 4 ej verkställt beslut
- 1 verkställt beslut

Beslutsdatum	Verkställt	Kommentar
2022-09-16	2023-02-01	Erbjuden utsedd kontaktperson. Väntar svar på om erbjuden person är till belåtenhet för uppdraget som kontaktperson
2022-09-06		Den tilltänkte kontaktpersonen matchade inte. Rekrytering pågår.
2022-10-03		Rekrytering pågår
2022-10-13		Telefonkontakt med henne i januari utifrån specifika önskemål av kontaktperson- Det hittades en kontaktperson och träff bokades i februari. Mikis uteblev, hörde inte av sig. Fick ett sms av henne efter någon dag. Sedan dess har upprepade försök till kontakt tagits utan framgång.
2022-10-19		Rekrytering pågår

Kf § 18 Interpellationer/frågor

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 19 Valärenden

Valärenden

1. Val av ersättare i samhällsbyggnadsnämnden efter Christer Nilsson (M).
2. Val av ledamot i samhällsbyggnadsnämnden efter Jerk Engvall (M)
3. Val av ersättare i barn- och utbildningsnämnden efter Tor Johansson (C)
4. Övriga valärenden

Kf § 20 Rapporter

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 21 Delgivningar

Beslut

Delgivningar

Protokoll från sammanträde med kommunstyrelsen 2023-09-05

KS2022/0482

Kulturnämndens beslut 2023-06-15 att medborgarförslag om staketet vid hembygdsgården är besvarat.

KS2023/0300

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2023-08-30 att medborgarförslag om utsmyckning och under håll av paviljongen på Rådhusorget är bifallet.

KS2023/0075

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2023-05-24 att medborgarförslag om att bygga en bod till soptunnan längs å-promenaden är bifallet.

Protokoll efter tillsyn av överförmyndarnämnd i samverkan Falun/Borlänge regionen, den 8 juni.

Räddningstjänsten i Dala Mitts yttrande över granskning av bokslut och årsredovisning 2022.